БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 80 (17.958). • 7 апрель 1981 йил, сешанба • Баҳоси 2 тийин.

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТЎЛҚИНИДА

ГУЛИСТОН. Мотор-ремонт тажриба заводи ишчи-хизматчилари коммунистик меҳнат байрамида 32 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар. Маҳсулотларнинг кўпчилиги — металл конструкциялар, ностандарт асбоб-ускуналар тежаб қолинган материаллар ҳисобига тайёрланади.

АНДИЖОН. Володарский номли тикувчилик бирлашмаси ишчиларидан 2300 киши меҳнат байрамига чиқиб, ўз иш жойларида меҳнат қилишади. Шу куни кўплаб маҳсулотлар тайёрланади. Одатдаги нормадан минг сўмлик кўп кийим-кечаклар тикиб чиқариш мўлжалланяпти.

БУХОРО. «Облсельхозтехника»га қарашли Чорбакир механизациялашган кўчма колонна аъзолари меҳнат байрамига пухта тайёргарлик кўришяпти. Колоннанинг 2-участкаси қурувчи ва монтажчилари шу куни Қоракўл районидаги Ленин номли колхозда нефть базаси ҳамда хлорелла ишлаб чиқарувчи цех қурилишини ниҳоясига етказадилар.

«Қизил шанбалик»да чорвачилик фермалари учун темир-бетон конструкцияларидан кўплаб молхоналар қурилади ва бошқа ишлар бажарилади.

СИРДАРЁ. «Облколхозстрой» трестининг ишчи ва мутахассислари москваликлар ташаббусини қизғин қўллаб-қувватладилар. Шу куни энг юқори меҳнат унумдорлигига эришилади: 35 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади. Ишлаб топилган маблағни ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказишга қарор қилинди.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ПРАГАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС делегацияси ЧКП XVI съезди ишида қатнашмоқ учун Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан 5 апрель куни Москвадан Прагага жўнаб кетди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари И. З. Соколов, КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Саратов область комитетининг биринчи секретари В. К. Гусев, КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССРнинг ЧССРдаги элчиси А. П. Ботвин бор.

Внуково аэродромида делегацияни Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, — КПСС Марказий Комитетининг аъзолари К. М. Боголюбов, Б. П. Бугаев, Г. С. Павлов, О. Б. Рахманин, С. К. Цвигун, Г. К. Цинев, Г. Э. Цуканов, Н. А. Шчелоков, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат А. И. Блатов, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси С. А. Лосев ўртоқлар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида ЧССРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили З. Хебен бор эди.

КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети ишлар мудирининг ўринбосари М. Е. Могилевец делегация билан бирга жўнаб кетди. (ТАСС).

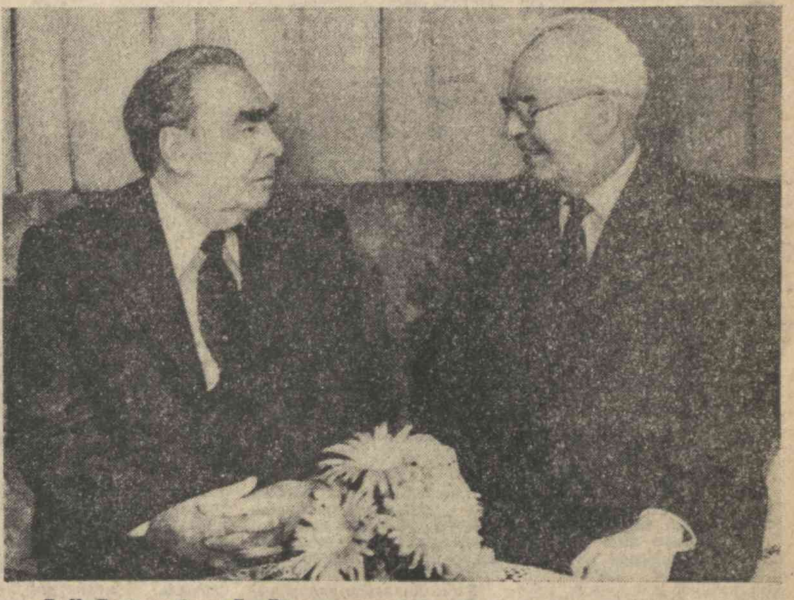

Л. И. Брежнев билан Г. Гусак учрашуви. В. Егоров ва Э. Песов фотоси.

ПРАГАДА ШОДИЁНА КУТИБ ОЛИШ

ПРАГА, 5 апрель. (ТАСС). ЧССРнинг пойтахти байрам либосида. Чехословакия Социалистик Республикаси мамлакат ҳаётидаги катта тарихий воқеа арафасида турибди — 6 апрель куни Чехословакия Коммунистик партиясининг XVI съезди очилади.

ЧКП Марказий Комитетининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегацияси съезднинг ишида қатнашади.

Рузине аэропорти СССР ва ЧССРнинг давлат байроқлари билан безатилган. Маҳаллий вақт билан соат 12. ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак самолёт пиллапояси ёнида Леонид Ильич Брежневни, делегация аъзоларини қардошларча шоду хуррамлик билан самимий табриклайди.

Аэропортда ўртоқ Л. И. Брежневни ва КПСС делегациясининг аъзолари — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари И. З. Соколов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Саратов область партия комитетининг биринчи секретари В. К. Гусев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александровни ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари В. Биляк, К. Гофман, В. Гула, А. Индра, А. Капек, Й. Кемпний, Й. Корчак, П. Ленарт, П. Цолотка, ЧКП Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидатлар М. Грушкович, М. Якеш, ЧКП Марказий Комитети секретариатининг аъзолари кутиб олдилар. Кутиб олувчилар орасида ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССРнинг СССРдаги элчиси Ч. Ловетинский, КПСС делегациясининг составига кирган КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг ЧССРдаги элчиси А. П. Ботвин бор эди.

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети ишлар мудирининг ўринбосари М. Е. Могилевец делегация билан бирга келишди.

Чехословак ва совет пионерлари ўртоқ Л. И. Брежневга ва делегация аъзоларига гуллар тақдим этишди.

Леонид Ильич Брежнев ва Густав Гусак, делегация аъзолари ва Чехословакия раҳбарлари автомашиналарга тушиб, КПСС делегацияси съезд вақтида турадиган резиденция жойлашган Прага Градига жўнаб кетадилар.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

5 апрель куни Прага Градида ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари Г. Гусак билан ЧКП XVI съездида қатнашмоқ учун келган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС делегацияси ўртасида дўстона учрашув бўлиб ўтди.

Сўнгра Л. И. Брежнев билан Г. Гусак ўртоқлар ўртасида суҳбат бўлиб ўтди. Улар КПСС билан ЧКП фаолиятининг, Совет — Чехословакия ҳамкорлигини ривожлантиришнинг актуал масалалари тўғрисида бир-бирларига аҳборот бердилар ва баъзи бир халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

Суҳбат самимий, қардошлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

ГУЛЧАМБАРЛАР ҚЎЙИЛДИ

ПРАГА, 5 апрель. (ТАСС) Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС делегацияси бугун бутун чехословак халқи учун азиз бўлиб қолган жой — Прагадаги айланма тоғ Пантеонини зиёрат қилди. Пантеон залига шу сўзлар ёзилган гулчамбарлар қўйилди: «Чехословакиянинг биринчи ишчи президенти, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби Клемент Готвальдга. ЧКП XVI съездида қатнашувчи КПСС делегациясидан».

Делегация Чехословакиянинг буюк фарзанди К. Готвальдни, чехословак халқининг бошқа таниқли революционерларини бир минут сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олди.

Леонид Ильич Брежнев ҳурматли меҳмонлар дафтарига шу сўзларни ёзиб қолдирди:

«Биз айланма тоғдаги миллий ёдгорликни яна бир марта чуқур ҳаяжон билан зиёрат қилдик. Клемент Готвальд, Антонин Запотоцкий, Юлиус Фучик, Людвик Свобода ва чехословак халқининг бахтли келажаги учун бошқа толмас курашчилар ёдгорлиги олдида таъзим бажо келтирамиз.

Социалистик Чехословакияда чехословак халқининг энг яхши ўғил ва қизлари рўёбга чиқариш учун курашган эзгу ғоялар амалга оширилмоқда. Бу ерда мамлакатингизнинг озодлиги ва мустақиллиги учун, Европа халқларини фашизм асоратидан қутқазиш учун жонини фидо қилган совет жангчилари хотираси ҳам авайлаб сақланмоқда.

Партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимизнинг бузилмас қардошлиги ҳалок бўлган қаҳрамонларга абадий ёдгорлик бўлиб қолсин.

Л. БРЕЖНЕВ».

Ўртоқ Л. И. Брежнев ва делегация аъзолари халоскор Совет Армиясининг жангчилари дафн этилган Ольшан қабристонига бориб, ёдгорлик пойига шу сўзлар ёзилган гулчамбар қўйдилар: «Чехословакияни фашист босқинчилардан озод қилиш учун курашда ҳалок бўлган қаҳрамон совет жангчиларига. ЧКП XVI съездида қатнашувчи КПСС делегациясидан».

Ўртоқ Л. И. Брежнев ва делегация аъзолари Октябрь революцияси майдонига бориб, Владимир Ильич Ленин ҳайкалига гулчамбар қўйдилар. Гулчамбарнинг қизил лентасига шу сўзлар ёзилган: «Халқаро ишчилар синфининг доҳийси улуғ Ленинга. ЧКП XVI съездида қатнашувчи КПСС делегациясидан».

Гулчамбарлар қўйиш маросимида ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитетининг секретари В. Биляк, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССРнинг СССРдаги элчиси Ч. Ловетинский, бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

Гулчамбарлар қўйиш вақтида фахрий қоровул саф тортди ва СССР билан ЧССРнинг Давлат гимнлари ижро этилди.

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚНИНГ БИРЛИГИ

ПРАГАДА ЧКП XVI СЪЕЗДИ ОЧИЛДИ

ПРАГА, 6 апрель. (ТАСС). Бугун бу ердаги маданият саройида Чехословакия Коммунистик партиясининг XVI съезди очилди. Съезддан олдин мамлакат коммунистлари ва барча меҳнаткашлари катта тайёргарлик ишларини ўтказдилар. Партия йиғилишларида, район, шаҳар ва область партия конференцияларида, Словакия Коммунистик партиясининг съездида ЧКПнинг партия XV съезди қарорларини бажариш соҳасидаги фаолияти якунлари чиқарилди. ЧКП Марказий Комитетининг «ЧССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981-1985 йилларга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисидаги лойиҳаси муҳокама қилинди. Партиянинг еттинчи беш йилликка мўлжалланган режаларини бугун чехословак халқи астойдил маъқуллади.

Съезднинг мажлислар зали байрамона безатилган. Президиум узра Владимир Ильич Ленин билан Клемент Готвальд портретлари. Қирмизи алвонга: «ЧКП билан халқнинг мустаҳкам бирлигида ривожланган социалистик жамият барпо этишда янгидан-янги муваффақиятлар сари!» деган даъват сўзлари зарҳал билан ёзилган.

ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари Г. Гусак, ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари, партия ва давлатнинг бошқа раҳбарлари съезд президиумидан жой оладилар. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, чет эллардан келган бошқа делегацияларнинг раҳбарлари улар билан бирга президиумдан жой оладилар. Залда ҳозир бўлган кишилар уларни ўринларидан туриб гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб оладилар.

Съездни ўртоқ Г. Гусак очди. У Чехословакия коммунистларининг анжуманига 1.451 делегат сайланганлигини маълум қилди. Съезд ишида бутун дунёдаги 114 қардош коммунистик, ишчи партиялари ва тараққийпарвар ҳаракатларнинг намояндалари иштирок этмоқдалар.

Г. Гусак бундай деди: КПСС делегациясининг бошлиғини — халқимизнинг улкан дўсти, ЧССРнинг икки марта Қаҳрамони, социализм, коммунизм ва бутун дунёда тинчлик иши учун толмас курашчи, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби Леонид Ильич Брежневни чин қалбдан ва астойдил қувонч билан табриклашимга ижозат бергайсиз. Ўртоқ Брежнев съезд ишида қатнашаётганлиги партиямиз ва халқимиз учун катта шарафдир.

Съезд делегатлари билан меҳмонлари ўринларидан турадилар ва қизғин овация бошланади. Зал аҳли: «Яшасин Совет Иттифоқи!», «КПСС — ЧКП!» деган сўзларни баралла такрорлайди.

Раислик қилувчи — ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧКП Марказий Комитетининг секретари В. Биляк XVI съезд ишида дунёдаги 102 мамлакатдан коммунистик, ишчи партияларнинг, революцион, демократик, социалистик, социал-демократик партиялар ва миллий озодлик ҳаракатларининг намояндалари иштирок этаётганлигини маълум қилди. Биз буни, деди у, ЧКП кенг интернационал алоқаларининг ҳамда социализм учун бутун дунёда тинчлик ва тараққиёт учун биргаликдаги курашда бирдамлик ва жипсликни бундан буён ҳам мустаҳкамлашга астойдил аҳд қилганимизнинг далили, деб биламиз.

Раислик қилувчи КПСС делегациясининг аъзоларини, съезднинг бошқа чет эллик меҳмонларини табриклади ҳамда уларга социализм учун, миллий мустақиллик ва тинчлик учун курашда муваффақиятлар тилади.

Делегатлар ишчи президиумни ва бошқа раҳбар органларни якдиллик билан сайладилар, съезд кун тартибини тасдиқладилар.

Ўртоқ Г. Гусак «ЧКП XV съездидан кейин партиянинг фаолияти ва жамиятнинг ривожи ҳақида ҳамда партиянинг келгуси вазифалари тўғрисида» ЧКП Марказий Комитети номидан ҳисобот доклади қилди.

(Ўртоқ Г. Гусак докладининг баёни газетанинг иккинчи саҳифасида эълон қилинмоқда).

ПРАГА. ЧКП XVI съезднинг очилиши. ТАСС — ЎзТАГ телефотоси.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҚАЙТИБ КЕЛДИ

СОФИЯ, 5 апрель. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий бошчилигидаги КПСС делегацияси бугун Софиядан Москвага жўнаб кетди. Делегация Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан БКП XII съезди ишида қатнашган эди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, КПСС Марказий Комитети аъзоси, Коми область партия комитетининг биринчи секретари И. П. Морозов, КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Ленинград область комитетининг секретари Н. Я. Суслов, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССРнинг БХРдаги элчиси Н. П. Толубеев бор эди.

София аэропортида делегацияни БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, Марказий Комитет секретарлари А. Лилов, О. Дойнов, Г. Филипов, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат П. Дюлгеров, БКП Марказий Комитетининг секретарлари Г. Атанасов, М. Балев, Д. Станишев, Ч. Александров кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида БКП Марказий Комитети аъзоси, БХРнинг СССРдаги элчиси Д. Жулев бор эди.

* * *

Москва аэродромида делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари Е. М. Тяжельников, О. Б. Рахманин, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат А. М. Поплавский, граждан авиацияси министрининг ўринбосари Л. С. Свечников, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари кутиб олдилар.

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАЛАРИ

Ўртоқ Л. И. Брежнев Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Тодор Живков БКП Марказий Комитетининг Бош секретари лавозимига сайланганлиги муносабати билан унга қутлов телеграммаси юборди. Телеграммада бундай дейилади:

«Совет Иттифоқида Сизни социалистик Болгариянинг атоқли раҳбари деб, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг таниқли арбоби деб биладилар ва чин кўнгилдан ҳурмат қиладилар. Сиз чорак асрдан кўпроқ вақтдан буён БКП Марказий Комитетига бошчилик қилиб келмоқдасиз. Совет кишилари Сизнинг партияларимиз ва халқларимиз ўртасидаги анъанавий дўстликка астойдил содиқ эканлигингизга, Совет Иттифоқи билан Болгариянинг ҳар томонлама ҳамкорлиги ва биргаликда қилаётган ҳаракатларини ривожлантиришга қўшаётган катта ҳиссангизга юксак баҳо берадилар.

Азиз ўртоқ Живков, Сизга, мамлакатнинг барча коммунистлари ва меҳнаткашларига ривожланган социалистик жамият қурилишида, БКП XII съезди қарорларини муваффақиятли бажаришда янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз».

* * *

Л. И. Брежнев ва Н. А. Тихонов ўртоқлар Социалистик Эфиопия Муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши ва Эфиопия Меҳнаткашлар партияси ташкилот комиссиясининг раиси ўртоқ Менгисту Хайле Мариамга ғалаба куни муносабати билан қутлов телеграммаси йўлладилар. Телеграммада бундай дейилади:

«Эфиопия халқининг фашизмга қарши муштарак кураш йилларида ёрқин намоён бўлган мардлиги ва қаҳрамонлиги ҳозирги пайтда ҳам унинг революцион ғалабаларини, ўз ватанининг суверенитети ва территориал бутунлигини империализм ва реакция кучларининг кирдикорларидан ҳимоя қилишда катта ёрдам беряпти.

Совет Иттифоқи билан Социалистик Эфиопия ўртасидаги мустаҳкам дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатлари бундан буён ҳам халқларимизнинг манфаатларига, тинчлик ва тараққиёт учун курашдек эзгу ишга хизмат қилажагига аминмиз».

(ТАСС).

ЗВЕЗДНИЙ ШАҲАРЧАСИНИНГ МУАТТАР ГУЛЛАРИ

6 апрель куни «Интеркосмос» программаси аъзолари бўлган мамлакатларнинг байроқлари билан безатилган Москва яқинидаги аэродром гуллар билан бурканди. Совет — Монголия космик экспедициясининг аъзолари В. Жонибеков ва Ж. Гуррагча Бойқўнғир космодромида бир ҳафта дам олгач, Звездний шаҳарчасига келдилар.

Экипажни кутиб олиш учун бу ерга ракета-космик техника ижодкорлари, Учишни бошқариш маркази ва Космонавтларни тайёрлаш марказининг раҳбарлари, қариндош-уруғлар ва ёру биродарлар келишди. «Интеркосмос» кенгашининг вакиллари, Монголия Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси Д. Готов ҳам бу ерда ҳозир бўлдилар.

Космонавтлар тантанали марш садолари остида зинапоядан тушдилар. Давлат комиссияси раисига қисқача рапорт берганларидан кейин космик қардошлар табассум ва ҳаяжон билан дўстлари қучоғига ошиқадилар.

Бундан атиги бир ойча илгари уларнинг Ер—космос—Ер маршрути бўйлаб сафари худди шу жойдан бошланган эди. Бироқ ана шу қисқа, космосдагидек тиғиз мана шу вақт кўп нарсаларни ўзида мужассамлаштирди. Космодромдаги стартдан олдинги тайёргарлик, старт, орбитал комплекс билан туташув, В. Коваленок ва В. Савиних билан биргаликда олиб борилган қизғин ишлар, «Салют-6» ичида ўтказилган ўттизга яқин эксперимент шулар жумласидандир.

Анъанага кўра, В. Жонибеков ва Ж. Гуррагча Звездний шаҳарчасида Юрий Гагарин ҳайкали пойига баҳор чечакларидан гулдасталар қўйдилар. Жаҳон жамоатчилиги инсон космосга биринчи марта парвоз қилган куннинг 20 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўраётган мана шу апрель кунларида бу маросим алоҳида чуқур рамзий маънога эгадир. Бундан 20 йил муқаддам Советлар мамлакатининг вакили кишиларга космос сари йўл очиб берди. Бугунги кунда жаҳондаги яна тўққиз мамлакат вакиллари ундан эстафетани қабул қилиб, ана шу йўлдан бормоқдалар. Қардош социалистик мамлакатларнинг «Интеркосмос» программаси доирасида амалга оширилган саккизинчи халқаро экспедицияси муваффақияти инсониятнинг космосни машаққатли, лекин самарали забт этишдаги дастлабки йигирма йиллигини муносиб якунлайди.

Маданият уйида бўлиб ўтган митингда экипаж ажойиб совет космик техникаси ижодкорларига ва учишни ташкил этишда иштирок этган барча кишиларга самимий миннатдорчилик билдирди.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

Звездний шаҳарчаси.
В. ОВЧАРОВ,
ТАСС мухбири.

АВСТРИЯГА ВИЗИТ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов Австрия Республикаси федерал канцлери Б. Крайский ва ҳукуматининг таклифига биноан 6 апрель куни расмий визит билан Москвадан Венага жўнаб кетди.

Аэродромда уни М. С. Горбачев, И. В. Капитонов ўртоқлар, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўнинчи беш йиллик топшириқларини ва социалистик мажбуриятларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР озик-овкат, гўшт ва сут саноати, қишлоқ қурилиши бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан бир группасини орден ва медаллар билан мукофотлади.

Фармонлар «СССР Олий Совети ведомостлари»да ва область матбуотида эълон қилинади.

* * *

Ўнинчи беш йиллик топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР лойиҳа, қидирув ва илмий тадқиқот ташкилотлари, қурилиш ишлари билан шуғулланувчи муассасалар ва корхоналарнинг ходимларидан бир группасини орден ва медаллар билан мукофотлади.

Фармон «СССР Олий Совети ведомостлари»да ва область матбуотида эълон қилинади.

ЧКП XVI съездида ўртоқ Г. ГУСАК доклади

Бизнинг съездимиз, деди Г. Гусак, Чехословакия Коммунистик партияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида ўз ишини бошламоқда. Маркчи-ленинчи партия тузилганлиги натижасида Чехословакия пролетариатининг революцион авангарди вужудга келди. Бу авангард Чехословакия тарихида, халқларимиз тарихида энг тараққийпарвар сиёсий куч эканлигини кўрсатди. Бизнинг халқимиз Коммунистик партия раҳбарлигида гина буржуазияни енгиб, социалистик даврга ўта олди.

Чехословакия Коммунистик партияси ташкил топган биринчи кунида оқ у халқаро революцион ҳаракатнинг ажралмас таркибий қисми бўлиб келмоқда. Биз халқаро пролетариатнинг йўлбошчиси, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ташкилотчиси, янги типдаги партия, большевиклар партиясининг асосчиси Владимир Ильич Ленин партиямизнинг бешигини тебратиб турганлиги билан фахрланамиз. Пролетар ва социалистик интернационализм ленинча принципларига садоқат, бутун жаҳондаги революцион ишчи партиялари билан қардошларча ҳамкорлик ва бирдамлик партиямиз сиёсатининг асосий принципи бўлиб келди, ҳозирда ҳам шундай ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолаверади.

Биз халқаро революцион ҳаракатнинг буюк оиласига мансуб эканлигимиз билан фахрланамиз. Бошқа қардош партияларнинг фаолияти ҳам биз учун тажриба манбаидир. Хусусан революцион ҳаракатнинг энг ривож топган отряди бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тажрибаси биз учун билим ва ғоялар хазинасидир.

Совет Иттифоқи йўл очиб берувчи сифатида ўз зафарлари билан инсониятга озодлик ва ижтимоий тараққиёт йўлини кўрсатмоқда. Шу боисдан совет коммунистларининг фаолияти бутун жаҳон жамоатчилигининг ғоят катта эътиборини ўзига жалб этади. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг яқинда бўлиб ўтган XXVI съезди ҳаммани — дўстларни ҳам, муҳолифларни ҳам ғоят қизиқтирди. Съезд реал социализмнинг, марксизм-ленинизм ғояларининг кучи ва ҳаётий қобилиятини, совет жамияти ленинчи Совет Иттифоқи Коммунистик партияси теварагига жипслашганлигини, унинг коммунизм қурилишини оғишмай давом эттириш ва тинчлик учун изчил кураш олиб боришга қатъий қарор берганлигини намойиш қилди. Леонид Ильич Брежневнинг съездда қилган доклади мушоҳадалилик ва инсониятнинг тақдири учун юксак жавобгарлик туйғулари билан суғорилган.

Бутун халқаро революцион ва прогрессив ҳаракат совет коммунистларининг чуқур ватанпарварлиги ва интернационализмига яна бир марта ишонч ҳосил қилди. Айни Совет Иттифоқи тинчликни термоядро уруши фалокатидан, инсоният цивилизацияси ва маданиятини йўқ бўлиб кетишдан ҳимоя қилиш учун мисли кўрилмаган даражада кўп куч-ғайратини сарф қилмоқда. КПСС нинг XXVI съезди тинчлик ва халқлар озодлиги Совет Иттифоқи учун энг қимматбаҳо нарса эканлигини, совет кишиси ўз бахтини бутун инсоният бахти билан боғлаётганлигини яна бир марта яққол тасдиқлади.

Биз съездимиз минбаридан туриб Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ва унинг В. И. Ленин ишларини изчил давом эттираётган, халқларимизнинг улкан дўсти, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли намояндаси ва жаҳонда тинчлик ҳамда тараққиёт учун толмас курашчи ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитетига жанговар ўртоқларча саломимизни йўллаймиз. Биз ўртоқ Леонид Ильич Брежневни ўз съездимизда зўр қувонч билан табрикладик.

Г. Гусак сўзини давом эттириб, бундай деди: ривожланган социалистик жамият қурилишининг бош йўли, ўтган йилларда биз таяниб келган йўл — бутун партия сиёсатининг мустаҳкам негизидир. Бу йўл Чехословакия Коммунистик партиясининг XIV съездида тасдиқланди ва сўнгра XV съездида янада ишлаб чиқилди. Бу йўл жамиятимизни сиёсий, хўжалик, социал ва маънавий ривожлантиришнинг комплекс, истиқболли маркча-ленинча программаси, давлатимиз ички ва ташқи сиёсатининг программасидир. Бу йўл қардош социалистик мамлакатлар биргаликда амалга ошираётган тадбирларнинг таркибий қисмидир.

Марказий Комитет партиянинг фаолиятига, унинг бирлиги ва жанговарлик қобилиятини мустаҳкамлашга, ленинча иш методлари ва формаларини қўллашга доим эътибор бериб келди. Биз социалистик демократияни чуқурлаштиришга, социалистик давлат, унинг органлари, миллий фронт ташкилотларининг фаолиятини такомиллаштиришга, жамият ҳаётининг ҳамма соҳаларида бошқарувни такомиллаштиришга катта эътибор бердик.

Ўтган беш йил ичида чехословак халқи Коммунистик партия раҳбарлигида социализм қурилишини муваффақиятли давом эттирди, ватанимизнинг моддий ва маънавий бойлигини кўпайтирди ҳамда социалистик тузумни мустаҳкамлади. Хўжалик тараққиётининг умумий бориши олтинчи беш йиллик планида мўлжаллангнига нисбатан секинлашган бўлса ҳам, экономикамизни янада юксалтиришга эришилди.

XV съезддан буён ички ва ташқи иқтисодий шароитлар мушкуллашганлигига қарамай, олтинчи беш йилликда саноат ишлаб чиқариши ва қурилиш йигирма беш процент ошди.

Ўтган йилларда иқлим шароити қисман ноқулай келишига қарамай, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши бешинчи беш йилликдагига нисбатан 9 процент ўсди.

Етмишинчи йилларда ЧССРнинг социалистик иқтисодий интеграциядаги иштироки анча кучайди. Бизнинг мамлакатимиз Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг бир қатор хом ашё тармоқларини ривожлантиришда, хилма-хил соҳаларда ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялаштиришда қатнашмоқда.

Чехословакия Социалистик Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялаш юзасидан ривожланишнинг 1990 йилгача мўлжалланган узоқ муддатли программаси бу соҳада жуда катта роль ўйнайди. СССР билан ҳар томонлама ҳамкорлик халқ хўжалигимизни муттасил ривожлантириш ва фан-техникани юксалтиришнинг жуда муҳим масалаларини ҳал этиш имконини беради.

1980 йилда миллий даромад 453,6 миллиард кронага етди, 1975 йилдагига нисбатан 20 процент ортди. Миллий даромад 1970 йилдагига нисбатан бир ярим баравардан зиёд кўпайди. Бу анча яхши муваффақиятлар бўлса ҳам, 1976—1980 йилларда миллий даромадни ўстириш юзасидан планда белгиланган суръатларга эришмадик.

Биз олтинчи беш йилликда XIV съезд белгилаган социал программани амалга ошира бордик. Аҳолининг шахсий даромадлари ва ижтимоий истеъмол фондлари кўпайди. Оиланинг ҳар бир аъзоси ҳисобига йилига 10.000 кронадан ортиқ даромади бўлган оилалар сони эндиликда 84 процентини ташкил этади. Кейинги ўн йил ичида ҳар тўрт оиланинг бири янги квартирага кўчиб ўтди. Бизнинг жамиятимиз 1980 йилда социал-таъминот, беморлар ва пенсия таъминоти учун, болали оилаларга ёрдам бериш учун 68,4 миллиард крона сарф қилди. Бу — 1975 йилдагига нисбатан қарийб учдан бир баравар ортиқдир.

Ривожланган социалистик жамият қуришдан иборат бош йўл ўз кучини сақлаб қолаверади. Ҳозирги пайтда бу йўлни ишлаб чиқиш ва келгуси йилларга мўлжаллаб конкретлаштириш — олдимизда турган бевосита вазифадир. Инсоннинг бахт-саодати режаларимизнинг энг юксак маъноси бўлиб келмоқда ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолаверади.

Биз Чехословакия Социалистик Республикасини иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга мўлжаллангая асосий йўналишлари концепциясини ишлаб чиқиш вақтида ана шу туб мақсадга асосландик. Биз еттинчи беш йилликда халқ хўжалигининг мутаносиб ривожланишини таъминлашни, мамлакатимизнинг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш ва янгилашни, ишлаб чиқаришда фан ва техникани янада кенгроқ жорий этишга эришишни ва шунга мувофиқ кишиларнинг моддий ва маънавий турмуш даражасини оширишни истаймиз.

Еттинчи беш йиллик план лойиҳаси миллий даромадни 14-16 процент ўстиришни кўзда тутади. Бу эса миллий даромад суст суръатлар билан ўсиб борган шароитда ҳам бу унча енгил вазифа эмас. Еттинчи беш йилликда саноат ишлаб чиқариши 18-20 процент, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш эса тахминан 10 процент ортиши керак.

Г. Гусак социалистик ижтимоий муносабатларни янада ривожлантириш масалаларига тўхталиб, ишчилар синфининг авангардлик ролини янада кучайтириш, унинг кооперациялаштирилган деҳқонлар ва социалистик зиёлилар билан иттифоқини мустаҳкамлаш, касаба союзлари ва бошқа жамоат ташкилотларининг фаолиятини такомиллаштириш муҳим эканлигини таъкидлади. У социалистик демократиянинг икки жиҳати — граждайларнинг ҳуқуқлари ва жамиятга нисбатан бурчлари бирлиги асосида бу демократияни янада ривожлантириш, ишлаб чиқаришни бошқаришда меҳнаткашларни кенг қатнаштириш зарур эканлигини айтди.

Мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, деб уқтириб ўтди Г. Гусак, энг муҳим вазифаларимизнинг биридир. Биз чехословак халқ армиямизни қуришни Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар қуролли кучларининг таркибий қисми сифатида бундан буён ҳам давом эттираверамиз. Армиямизни энг янги техника билан қуроллантиришни, унинг партия ва халққа чексиз содиқ бўлишини, Совет Армияси билан ва Варшава Шартномасида қатнашувчи бошқа мамлакатларнинг армиялари билан биргаликда тинчлик ҳамда социализм ғалабаларини ҳимоя қилишга тайёр бўлиб туришини таъминлаш учун куч-ғайратимизни, маблағларимизни аямаймиз.

Биз социалистик жамиятни ривожлантириш соҳасида ўз олдимизга катта ва мураккаб вазифаларни қўйдик. Партия меҳнаткашларнинг социалистик онглилиги, билими ва маданий етуклигини бундан буён ҳам юксак даражага кўтарган тақдирдагина бу вазифаларни бажара оламиз.

Кишиларни синфий ҳушёрлик руҳида ва буржуа идеологиясига нисбатан муросасизлик руҳида тарбиялаш ҳақидаги талаб бундан буён ҳам идеология соҳасидаги бутун фаолиятимизнинг асосий қоидаси бўлиб қолади. Ҳар қандай ниқобдаги ўнг оппортунизм ва ревизионизмга қарши, мешчанлик ва ўтмиш сарқитларининг кишилар онгидаги турли-туман кўринишларига қарши принципиал кураш бизнинг доимий вазифамиздир.

Тинч-тотув яшаш ва халқаро кескинликни юмшатиш сиёсатининг ленинча принципларининг амалга оширилиши империализмнинг антикоммунистик кампанияларига қарши, унинг реал социализм мамлакатлари стабиллигини бузиш йўлидаги уринишларига қарши курашни кучайтиришни талаб этади. Империалистик марказларнинг социалистик мамлакатлар бирлигига путур етказиш учун миллий тафовутлардан фойдаланишга интилаётганлиги бизни миллатчилик ва антисоветизмнинг ҳар қандай кўринишларига қарши курашга жуда катта эътибор беришга мажбур этади.

Чехословакия Коммунистик партияси маданий сиёсатни амалга оширишда санъатнинг ижтимоий ролини мунтазам равишда кучайтиришга интилади. Санъатнинг вазифаси — меҳнаткашлар кенг табақаларини чинакам маънавий хазиналар билан бойитишдан, граждайларнинг социализм ва коммунизм ғояларига актив муносабатини кучайтиришдан иборат. Ижодкор ходимларнинг халқ ҳаёти билан алоқасини мустаҳкамлаш, уларнинг ўз гражданлик масъулиятини англашларига эришиш асосидагина бундай санъатни ривожлантириш мумкин. Бутун партиямиз келажакда ҳам санъат ходимлари фронтини янада жипслаштиришга эътибор бераверади ва социалистик реализмнинг ҳамма ифодалаш воситаларини бойитиб, уни ижодий тарзда мужассамлаштиришга ҳар томонлама кўмаклашаверади.

Биз социалистик санъатга ва жамиятга зарар етказадиган ва социалистик инсонпарварлик ғояларига зид бўлган нарсаларга тоқат қилиб туролмаймиз. Биз халқимизнинг муваффақиятларига, революцион ўтмиши ва ҳозирги социалистик воқеликка ҳеч кимнинг доғ туширишига йўл қўймаймиз.

Докладчи яна бундай деди: партия — жамиятимизнинг виждони ва ақл-идрокидир. Партия тўғрисида ғамхўрлик қилиш, унинг маркча-ленинча бирлигини ва жанговарлик қобилиятини янада мустаҳкамлаш, коммунистлар улуғ армиясининг ижодий ғайратини ривожлантириш ва тўғри йўлдан олиб бориш — буларнинг ҳаммаси социализмни янада ривожлантириш учун, халқимизнинг келажаги учун ғоят юксак масъулиятнинг ифодасидир.

Чехословакия Коммунистик партияси сафларида 1981 йилнинг 1 январигача 1.538.179 аъзо ва кандидат бор эди. Булар 45.564 бошланғич ташкилотга уюшганлар.

Ҳисобот даврида ЧКП аъзоларининг сони кўпайди. 321 минг киши партия сафига қабул қилинди. Буларнинг 61 процентини ишчилар, 7,8 процентини кооперативлаштирилган деҳқонлар ва 22,1 процентини зиёлиларнинг вакиллари ташкил этади. Партия сафига янгидан қабул қилинган кишиларнинг 90 процентидан кўпроғи 35 ёшгача бўлган кишилардан иборат.

Биз бундан буён ҳам партия сафларини энг яхши ишчилар, кооперативлаштирилган деҳқонлар ва зиёлиларнинг вакиллари билан кенгайтира борамиз.

Ҳисобот даври партиямизнинг социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари тинчлик программасини бажаришга, халқаро ҳаётнинг барча ҳодисаларига изчил синфий ёндашувга қаратилган ташқи сиёсий йўли тўғрилигини исботлади, дейилади сўнгра докладда. Жаҳон империализмининг барча кирдикорларига қарамай, тинчликни сақлаб қолишга муваффақ бўлинганлиги фактини биз ғоят катта муваффақият деб ҳисоблаймиз. Империалистларнинг зўравонлик ва ҳукм ўтказиш, конфронтация, можароларни ва қуролланиш пойгасини авж олдириш сиёсатига қарши ўлароқ Совет Иттифоқи ва бутун социалистик ҳамдўстликнинг кўп томонлама актив фаолияти туфайли кескинликни юмшатиш жараёнини ривожлантиришга, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга ҳамда тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлиги учун курашда янгидан янги муваффақиятларга эришишга муваффақ бўлинди.

Социализм позицияларининг мустаҳкамланганлиги ва унинг жозиба кучи ўсганлиги ҳозирги жаҳон тараққиётининг бош ижобий омилидир. Капитал мамлакатларидаги меҳнаткашлар билан тараққийпарвар кучларнинг тинчлик ва социал адолат учун кураши тобора кенг кўламларда авж олиб кетмоқда. Миллий озодлик ҳаракати янги катта ғалабаларга эришди. Мана шуларнинг ҳаммаси капитализмнинг умумий кризисини кучайтириб, унинг ички зиддиятларини чуқурлаштирмоқда.

Марказий Комитет ўтган давр мобайнида Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар билан иттифоқ ва ҳамкорликни ривожлантириш ҳамда чуқурлаштиришга асосий эътибор берди. Бу бизнинг ташқи сиёсатимизнинг таг-заминидир асосидир. Собитқадам ҳамкорлик ҳамма соҳаларда ва барча даражаларда ривожланмоқда. Чехословакия Коммунистик партияси билан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг маркча-ленинча иттифоқини мустаҳкамлаш мана шу ҳамкорликнинг негизидир. Сиёсий, иқтисодий ва илмий-техника характеридаги янги тузилган бир қанча муҳим шартнома ва битимлар ривожланган социалистик жамият барпо этиш вазифасини бажаришда бизга ҳал қилувчи тарзда ёрдам беради.

Халқимизнинг ғоят муҳим манфаатлари ва орзу-умидлари Совет Иттифоқи билан ҳамдўстликда мужассам ифодасини топмоқда. Чехословакия коммунистлари, бутун халқимиз социализмнинг, дунёдаги барча революцион ва илғор ишларнинг ҳал қилувчи таянчи, тинч ривожланишнинг умиди ва гарови бўлган Совет Иттифоқининг ролига юксак баҳо бермоқдалар. Империалистик ва милитаристик доираларнинг бошқа халқларга ўз ҳукмини ўтказиш йўлидаги уринишлари Совет Иттифоқи қудратига дуч келиб, парчаланмоқда. КПСС XXVI съезди Совет Иттифоқининг ана шу ролини яна зўр куч билан намойиш қилди.

Совет Иттифоқи билан ҳамдўстлик ва қалин ҳамкорлик биз учун революцион ўгит бўлибгина қолмай, шу билан бирга ҳозирги жонли воқелик ҳам бўлиб, бизга ишонч бағишлайдики, бизнинг барча планларимиз ва бундан буёнги ривожланиш истиқболларимиз ана шу ишончга асосланади. Бизнинг ўз тажрибамиз, ЧССРни янада ривожлантиришнинг кечиктириб бўлмайдиган эҳтиёжлари ва вазифалари халқаро социалистик иқтисодий интеграциянинг зарурлигини, Леонид Ильич Брежневнинг КПСС XXVI съездида социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг планларини мувофиқлаштиришни умуман иқтисодий сиёсатни мувофиқлаштириш билан тўлдириш вазифасини ҳаётнинг ўзи ўртага қўймоқда деган сўзлари ҳаққоний ва актуал эканлигини тўла даражада тасдиқлаб турибди. Бизнинг партиямиз яқин вақт ичида қардош социалистик мамлакатлар етакчи намояндаларининг учрашувини ўтказиш керак, деган фикрни қўллаб-қувватлайди. Ана шу учрашувда иқтисодий сиёсатни мувофиқлаштиришнинг принципиал масалалари муҳокама этилган бўлур эди. Партиямиз ўз ҳиссаси билан учрашувнинг тўла муваффақият қозонишига ёрдам беришга тайёр.

Варшава Шартномаси ташкилоти социалистик мамлакатларнинг инсоният тинч келажагини таъминлаш борасида биргаликда сарфлаётган куч-ғайратларида ғоят катта роль ўйнамоқда. Биз бундан буён ҳам унинг органлари фаолиятини такомиллаштиришга, социалистик мамлакатлар ташқи сиёсатини мувофиқлаштиришни янада чуқурлаштиришга, шунингдек бизнинг муштарак ҳарбий-сиёсий иттифоқимиз халқларимизнинг социалистик ғалабаларини пухта ҳимоя қилишига кўмаклашаверамиз.

Биз социалистик давлатлар билан муносабатларда социалистик интернационализмнинг синалган принципларига асосланмоқдамиз. Социалистик давлатлар раҳбар намояндаларининг мунтазам учрашувлари натижалари мамлакатларимиз қардош маркчи-ленинчи партияларининг бирлиги доимо чуқурлашиб бораётганлигининг ифодасидир. Марказий Комитетларнинг халқаро муносабатлар, идеологик ва ташкилий-партиявий иш масалалари билан шуғулланувчи секретарларининг кенгашлари, шунингдек барча даражаларда иш юзасидан партиявий алоқаларни ривожлантириш ҳам ҳамкорликнинг ажралмас таркибий қисми бўлиб қолди.

Халқаро империализм социалистик ҳамдўстлик бирлигини занфлаштиришга ҳамда айрим давлатларга алоҳида-алоҳида ёндашиш ва уларнинг ички ишларига аралашиш йўли билан у ёки бу мамлакатни социалистик оила ҳамдўстлигидан тортиб олишга доимо уриниб келмоқда. Венгрия, ГДР, Чехословакияда биз бунинг гувоҳи бўлдик, энди эса Польша Халқ Республикасида шу нарсани кузатяпмиз. Ҳозирги вақтда реакцион кучлар шунга ўхшаш кўпорувчилик хуружларини давлатнинг расмий сиёсати даражасига кўтардилар.

Кейинги вақтда социализм дўстлари билан душманларининг диққат-эътибори Польшадаги воқеаларнинг ривожига қаратилмоқда. Социализм душманлари чет элларда туриб қўллаб-қувватлаётган ва гиж-гижлаётган антисоциалистик кучлар қардош социалистик мамлакатда контрреволюцион тўнтариш қилишга интилмоқдалар. Айниқса АҚШдаги империалистик реакция кучлари социалистик ҳамдўстликни занфлаштиришга муваффақ бўламиз, деган умидларини яширмаяптилар.

Бизнинг халқимиз қардош Польшадаги воқеаларни ташвиш билан кузатиб турганлигини яширмаймиз. Бу тушунарли бир ҳол. Яхши қўшнига, ишончли иттифоқчига эга бўлиш қандай аҳамият касб этишини тарихдан биламиз. Биз бир сиёсий, иқтисодий ва мудофаа иттифоқига мансубмиз, бизнинг мақсадларимиз муштарак, дўстларимиз ва душманларимиз муштаракдир. Биз минглаб алоқалар билан боғланганмиз, бизнинг умумий чегараларимиз энг узун чегаралардир. Шу боисдан биз Польша Халқ Республикаси мустаҳкам, барқарор, социалистик давлат сифатида ривожланишидан астойдил манфаатдормиз.

Польшадаги сиёсий ва иқтисодий танглик давом этиб, кескинлашаётганлиги бизни янада кўпроқ ташвишга солмоқда. ПБИП Марказий Комитети аҳволнинг жиддийлигини уқтириб ўтди. ПБИП Марказий Комитети антисоциалистик ва контрреволюцион унсурлар активлашганлиги натижасида социализм асослари хавф остида қолганлигини таъкидлади. Ана шу унсурлар мамлакатнинг сиёсий ва хўжалик ҳаётида анархияни вужудга келтирмоқдалар. Воқеалар кризис ҳамон ривожланаётганлигини кўрсатмоқда. Польшадаги вазият бизни муттасил жиддий ташвишга солиб турибди.

Чехословакия Коммунистик партияси, Варшава Шартномасидаги бошқа мамлакатларнинг халқлари каби мамлакатимиз халқи ҳам Польша коммунистлари, ишчилар синфи, меҳнаткашларининг, социализм барча чинакам тарафдорларининг, ҳақиқий ватанпарварларининг реакция тазйиқини даф этиш, йиғилиб қолган проблемаларни ҳал қилиш ва социалистик ижтимоий тузумни мустаҳкамлаш борасида сарфлаётган куч-ғайратларини қўллаб-қувватламоқдалар.

Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар партия ва давлат арбобларининг ўтган йил декабрида Москвада ўтказилган учрашуви чоғида, шунингдек бошқа бир қанча ҳолларда Польшадаги социализмга содиқ кучларга анчагина сиёсий мадад берилди. ПХРнинг бундан буён ҳам социалистик ҳамдўстликнинг мустаҳкам бўғини сифатида мавжудлиги Европа ва жаҳон сиёсати барқарорлигининг муҳим омили эканлиги яна бир бор таъкидлаб ўтилди. Антисоциалистик кампанияларни авж олдириш учун Польшадаги воқеаларни суиистеъмол қилишга уринаётган барча кимсаларга бизнинг аниқ-равшан позициямизни эслатиб ўтиш, яъни социалистик тузумни ҳимоя қилиш ҳар бир социалистик давлатнинг иши, лекин айни вақтда у социалистик ҳамдўстлик давлатларининг ҳам муштарак иши эканлигини эслатиб ўтиш зарур. Социалистик ҳамдўстлик давлатлари ўз манфаатларини ва ўз халқларининг социалистик ғалабаларини ҳимоя қилишга азму қарор берганлар.

Биз қаҳрамон социалистик Куба халқи билан дўстлик ва ҳар томонлама мустаҳкам ҳамкорлик риштолари орқали боғланганмиз. Биз Вьетнам Социалистик Республикаси, Лаос Халқ Демократик Республикаси ва Кампучия Халқ Республикаси халқларининг империализм ва Хитой гегемонизмининг агрессив сиёсати оқибатларини тугатишга қаратилган ғоят катта куч-ғайратларини юксак даражада қадрлаймиз. Биз ана шу қардош мамлакатларда социалистик жамият барпо этишга, уларнинг шу қадар машаққат билан курашиб қўлга киритилган мустақиллигини мустаҳкамлашга ёрдам бермоқ учун ҳамма ишни қиламиз.

Ўттиз йилдан кўпроқ вақт муқаддам бутун дунёнинг тараққийпарвар ва революцион кучлари, улар билан бирга Чехословакия халқи ҳам Хитой революциясини ва Хитой Халқ Республикаси вужудга келганлигини зўр ишонч ва хайрихоҳлик билан табриклаган эдилар. Аммо биз шуни ачиниб қайд этамизки, ХХР социализм, тараққиёт, тинчлик ва халқларнинг озодлик учун кураши томонига активлик билан ўтиш ўрнига социализм моҳияти ва унинг принципларини қўпол равишда бузиб, поймол этиш йўлига ўтиб олди. Хитой раҳбарлари СССРга ҳамда социалистик ҳамдўстликдаги бошқа давлатларга нисбатан душманлик сиёсати йўлига ўтдилар. Хитой раҳбарлари Ҳинди-Хитой мамлакатлари билан Афғонистондаги тинч ҳаётни ва социалистик қурилишни хавф остида қолдирмоқдалар. Хитой раҳбарлари халқаро коммунистик ва миллий озодлик ҳаракатида нифоқчилик сиёсатини амалга оширмоқдалар. Хитой раҳбарлари бутун дунёда тараққиёт ва тинчлик манфаатларига хилоф суратда кескинликни юмшатишга қарши курашиш учун ва қуролланиш пойгасини авж олдириш учун империализм билан тил бириктирди. АҚШ бошчилигидаги империалистик давлатлар Пекиннинг ташқи сиёсий позицияларидан жаҳон социализмига ҳамда Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларидаги миллий озодлик ҳаракатига қарши курашда ўз шахсий манфаатлари йўлида фойдаланмоқдалар.

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларига, шунингдек жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати олдида турган вазифаларга мувофиқ ҳозирги замоннинг барча революцион ва демократик кучлари бирлигини ҳамда иш қобилиятини мустаҳкамлашга актив кўмаклашмоқда. Биз коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги ҳамда жипслигини кучайтиришга қаратилган ҳар бир ташаббусни қўллаб-қувватлайверамиз. Биз халқаро учрашувларда ижобий натижаларга эришишга ёрдам берамиз, айрим партияларнинг тажрибасидан фойдаланамиз ва ишчилар синфи билан социал тараққиёт ишининг тантанаси йўлида биргаликдаги куч-ғайратларда ҳар томонлама иштирок этаверамиз.

Европадаги коммунистик ва ишчи партияларнинг 1976 йилги Берлин конференцияси каби ва бошқа халқаро кенгашларнинг қарорларини бажариш коммунистик ҳаракат ва бутун антиимпериалистик ҳаракатнинг бирлигини мустаҳкамлашга кўмаклашишига Чехословакия коммунистларининг ишончлари комил. Ҳозирги босқичда барча коммунистик ва ишчи партияларга тааллуқли кўпгина проблемалар йиғилиб қолди; биз ана шу проблемаларни биргаликда муҳокама қилиш фойдали бўлур эди, деб ҳисоблаймиз.

Кенг антиимпериалистик фронтни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, биз Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги барча тараққийпарвар ҳамда демократик кучлар билан ҳамкорликни ривожлантирамиз. Биз социалистик ривожланиш йўлини танлаб олган барча мамлакатлар билан, эски ва янги мустамлакачиликка, ирқчиликка қарши, ўз мамлакатларини империализм ҳукмронлигидан тўла озод қилиш учун изчил кураш олиб бораётган ташкилотлар ва ҳаракатлар билан интернационал иттифоқ ҳамда дўстликни мустаҳкамлаймиз.

Биз халқлари империалистик ҳукмронлик жабр-зулмини улоқтириб ташлашга қарор берган мамлакатларга империализмнинг контрреволюцияни экспорт қилиш йўлидаги уринишларини қатъий қоралаймиз.

Чехословакия коммунистлари ва бутун халқимиз Совет Иттифоқи афғон революциясига ҳолисона бераётган қардошлик ёрдамига тўла қўшилмоқдалар. Биз Афғонистон халқи ва революцион кучлари томонида қаттиқ турибмиз.

Халқаро кескинликни юмшатиш давлатлар ўртасидаги муносабатларни тинчлик руҳида ва кескинликни юмшатиш руҳида ривожлантириш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Совет Иттифоқи XXVI съезд минбаридан яна бир ташаббусни — Ғарб давлатлари ҳам ишонч тадбирлари зонасини тегишли тарзда кенгайтирганлари тақдирда ҳарбий соҳадаги ишончни мустаҳкамлаш тадбирлари тааллуқли бўладиган зонани СССРнинг бутун Европа қисмига кенгайтириш ташаббусини илгари сурди. Ўз-ўзидан равшанки, ишончни ҳар икки томон вужудга келтириши керак. Бу масалада ҳеч ким, ҳеч қандай имтиёзларга эга бўлиши мумкин эмас.

Совет Иттифоқининг мана шу олижаноб қадамидан кейин ҳарбий кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш тўғрисидаги конференцияни чақириш юзасидан битимга тезроқ эришиш йўлида ҳеч қандай тўсиқлар қолмаслиги керак. Аммо Мадрид учрашувининг бориши АҚШ ҳамон конкрет натижаларга эришишга тўсқинлик қилишга уринаётганлигини кўрсатиб турибди.

ЧССР қардош социалистик мамлакатлар ва бошқа тинчликсевар мамлакатлар билан биргаликда Европа мустаҳкам тинчлик зонаси бўлиб қолишига интилмоқда. Совет Иттифоқининг янги таклифи — НАТО билан СССРнинг ўртача олисликлардаги янги ракета-ядро воситаларини Европада жойлаштирмаслик тўғрисидаги таклифи ҳам худди шунга қаратилган.

Тинч Европа АҚШ ҳарбий саноат комплексининг дидига ёқмаяпти. Америка империализми жаҳонга ҳукмрон бўлишдан иборат ўзининг гегемончилик режалари доирасида Европани ядро уруши потенциал майдонига айлантириш шум ниятларидан ҳали ҳам воз кечгани йўқ. Аммо биз халқлар ҳаётий манфаатларининг тантанаси, ақл-идрок кучининг ғалабасига ишонамиз. Биз ҳам тинчлик манфаатларини кўзлаб қўлимиздан келган ҳамма ишни бажо келтирамиз.

Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев КПСС XXVI съездида олға сурган янги муҳим ташаббусларда империалистларнинг халқаро кескинликни қасддан кучайтириш сиёсатига қарши реал тинчлик таклифлари ўртага қўйилган. Бизнинг партиямиз КПСС Тинчлик программасининг бундай узвий давом эттирилиши ва ривожлантирилишини ҳозирги халқаро ҳаётнинг энг ўткир ва ғоят муҳим проблемаларини ҳал этишга олиб борувчи ишончли ва амалий йўл деб билади. Айни вақтда биз бунда ўз ҳаётий манфаатларимизнинг, халқаро муносабатлар соҳасида бутун чехословак халқи орзу-умидлари ва мақсадларининг мужассам ифодасини кўрамиз.

Биз тинчликни ҳамда социалистик жамият барпо этиш учун қулай шарт-шароитларни сақлаб қолиш манфаатларини кўзлаб, империалистик агрессив кучлар ҳозирги ҳарбий стратегик мувозанатни буза олмасликлари учун социалистик ҳамдўстлик хавфсизлигини мустаҳкамлаш мақсадида СССР ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа давлатлар билан мустаҳкам иттифоқ бўлиб, қўлимиздан келган ҳамма ишларни қиламиз. Биз социалистик мамлакатлар биргаликда ишлаб чиққан ва амалга оширилаётган барча тинчлик ташаббусларини рўёбга чиқаришга бундан буён ҳам ҳаракат қилаверамиз. Ана шу тинчлик ташаббуслари халқларнинг тинчлик ва халқаро хавфсизлик йўлидаги курашида социализм ҳал қилувчи куч эканлигини бутун дунёга исботлаб бермоқда.

Жаҳон социалистик ҳамдўстлигининг мустаҳкам бўғини бўлган мамлакатимиз барча тараққийпарвар ва тинчликсевар кучларнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлди.

Биз келажакка комил ишонч билан назар ташламоқдамиз. Бизнинг планларимизда асослаб берилган реал истиқбол ўз ифодасини топганки, у ғоят қимматли кучга — оддий кишининг ташаббусига таянади, бу киши учун социализм унинг орзу-умидлари тимсоли бўлиб қолди.

Ўртоқ Г. Гусакнинг доклади зўр эътибор бериб тингланди ва бир неча марта давомли қарсаклар билан бўлиниб турди.

ЧКПнинг XVI съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

МИНИСТРНИНГ ВИЗИТИ

ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР ташқи ишлар министри Ф. Пуйя Совет ҳукуматининг таклифига биноан 6 апрель куни Москвага келди.

Аэродромда меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ И. ИБРОҲИМОВНИ «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши кураш соҳасидаги хизматлари учун милиция кичик сержанти Исроил Иброҳимов (марҳум) СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1981 йил 6 апрель.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

РСФСР Ноқоратупроқ зонаси Новгород областида сув хўжалиги объектлари қурилишида узоқ муддат нуқсонсиз ишлаганликлари, оталиқ ёрдами кўрсатиш юзасидан 1980 йил планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарганликлари учун Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли «Узновгородводстрой» трестининг қуйидаги ходимларига: Солецкдаги 3-автоколоннанинг автомобиль ҳайдовчиси ўртоқ Александр Лазаревич Июсюкка «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими» фахрий унвони, Шимскдаги «Тошкент-1» ихтисослашган механизациялашган кўчма колоннанинг слесарлар бригадири ўртоқ Анатолий Андреевич Беловга, Шимскдаги «Тошкент-1» ихтисослашган механизациялашган кўчма колонна бошлиғи ўртоқ Владислав Семенович Мимидиминовга, Новгороддаги «Тошкент-5» ихтисослашган механизациялашган кўчма колонна мастери ўртоқ Михаил Ильич Подосинниковга, Шимскдаги «Тошкент-1» ихтисослашган механизациялашган кўчма колонна бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Табрис Фартович Ҳасановга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» фахрий унвони берилди.

* * *

«Узновгородводстрой» трестининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● ЛЕНИНГРАД

В. И. Ленин номли «Невский завод» бирлашмаси 25 минг киловатт қувватли газтурбина ускунасини синаб кўришнинг биринчи босқичини муваффақиятли тугаллади. Бу агрегат ҳозирги вақтда магистрал газ қувурлари жиҳозланаётган қурилмалардан икки ярим баравар кучлироқдир. Ўн биринчи беш йилликда Ленинграддаги ана шу фирма магистрал турбопроводларга ўнлаб ғоят кучли газ ҳайдаш агрегатлари етказиб беради.

● ТАРТУ

Эстониядаги «Камбья» совхозининг аҳолиси жонажон ўлка тарихи йилномасини ёзишга киришди. Қишлоқ ўқитувчилари ва агрономлар, механизаторлар ва маданият ходимлари кўп томли қўлёзмага киритилган юзлаб оғзаки ва ёзма ҳикояларни, фотосурат ва расмларни, хатлар ва ҳужжатларни тўпладилар. Эстония ССР Фанлар академиясининг этнография музейи ходимлари йилнома тузишда жамоатчиларга ёрдам бердилар. Қишлоқ аҳолиси тўплаган материаллар Болтиқ бўйи тарихий-этнографик атласини тузишда ҳам ёрдам берди, тарих ва социологияга оид кўпгина илмий асарларга киритилди.

● КИШИНЕВ

«Букурия» кондитер фабрикасида янги ишлаб чиқариш корпуси ишга туширилди. Эндиликда корхона коллективи мева мураббоси солинган шоколад конфетлар ишлаб чиқаришни уч баравар кўпайтиради. Маълумки, корхонанинг бундай маҳсулотлари харидорларга ғоят манзур бўлмоқда.

● КИЕВ

Пойтахтдаги илмий-оммабоп фильмлар студиясида яратилган янги кинофильмлар туркуми инсон космосга биринчи марта учган куннинг 20 йиллигига бағишланди. Туркум «Ғоянинг туғилиши. Циолковский», «Парвоз. Гагарин», «Ғоянинг амалга оширилиши. Королев», «Космос. Проблемалар, истиқболлар, орзулар» деган тўртта фильмдан иборат. Ноёб кинохроника кадрлари, машҳур олимлар, космонавт учувчиларнинг хотиралари ва суҳбатлари асарнинг асосини ташкил этган.

● ЖИТОМИР

Радомишльскдаги кўпроп буюмлар заводи ишлаб чиқара бошлаган полиэтилен трубалар пишиқлиги жиҳатидан металл трубалардан қолишмайди. Бу ерда химия ва тўқимачилик корхоналари чиқиндиларини қайта ишлайдиган механизациялашган комплекс фойдаланишга топширилди. Завод ҳар йили 300 километр полиэтилен труба ишлаб чиқаради. Бу эса олти минг тоннадан ортиқ пўлатни иқтисод қилиш имконини беради. (ТАСС).

ПАХТА УСТАЛАРИ ТАЖРИБАСИ

ГЕКТАРЛАР ТЎЛИҚ, КЎЧАТЛАР БЎЛИҚ БЎЛСИН

Пахтакорлик касби муқаддасдир. Мен КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Оқ олтин»ни олтин қўллар яратади» деган машҳур иборасини эслаганимда пахтакорлар меҳнатига берилган юксак баҳодан беҳад фахрланаман, янги марраларни забт этишга чоғланаман. Бригадамиз аъзолари ҳам шундай.

Касбим пахтакор. Ота-боболарим ҳам пахтакор бўлишган, тупроқдан «оқ олтин» ундиришган. Шундай улуғ касбга мушарраф бўлганимиз учун ҳам пахтакорлик номини ардоқламоғимиз, покиза ва юксак тутмоғимиз лозим.

Шу кунларда барча совет кишилари, меҳнат коллективлари КПСС XXVI съезди белгилаб берган улуғвор программани амалга ошириш учун мусобақани кучайтирмоқдалар. Пахтакорларнинг ўн биринчи беш йиллик дастлабки йилининг мўл ҳосили учун курашида ҳал қилувчи давр бошланди. Ерга барака уруғи қадаляпти. Мен ана шундай масъулиятли паллада бригадамиз пахтакорлари белгилаган ва амалга ошираётган ишлар ҳақида қисқача сўзлаб ўтмоқчиман.

Бригадамиз чўлқуварлари ўтган беш йилликда пландаги 4765 тонна ўрнига 5784 тонна пахта тайёрладилар. Гектаридан 31 центнер ўрнига қарийб 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилди. 1980 йилда 250 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ошириб ҳосил олдик, пландагидан 415 тонна кўп пахта тайёрланди.

Пахтадан юқори ҳосил етиштирилиши туфайли бригадамиз аъзоларининг ўртача ойлик иш ҳақи 300 сўмни, механизаторлар ва сувчиларники эса 350—400 сўмни ташкил этди. Ўзим машинада 2990 тонна пахта териб, шахсий планимни 110 процентдан ошириб бажардим.

Кейинги йилларда Сурхон воҳасининг пахтакорлари ҳосилдорликни кўтариш, ялпи хирмонни юксалтиришда катта муваффақиятларга эришдилар. 1980 йилдагина ялпи пахта миқдори область бўйича 40 минг тонна кўпайтирилди, план ва мажбурият шараф билан адо этилди. Область пахтакорлари 1981 йилда 600 минг тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этишга, ҳосилдорликни 40 центнерга етказишга аҳд қилдилар. Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳасан Мухторов бошлиқ, Гагарин районидаги «Пограничник» совхозининг Эшмамат Бўриев, Панжи Шукуров, Шеробод районидаги «Шеробод» совхозининг Ўскен Аҳмедов, Шўрчи районидаги «Ленинизм» колхозининг Гулмирза Ниёзовлар бошлиқ бригадалари коллективлари бу йил ҳар гектар ердан 60—65 центнердан, ҳатто 70 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилдилар.

Мен раҳбарлик қилаётган йириклаштирилган бригада бу йил тўлиғича ингичка толали пахта етиштиришга кўчди. 264 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан ипак пахта етиштиришга, ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб олишга аҳд қилдик. Ўзим машинада 600 тонна пахта тераман. Бундан ташқари, бригадамизда маккажўхори, лавлаги, беда, полиз экинларидан юқори ҳосил етиштирилади. Хуллас, бригадамизга бириктилган 341 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, ҳамма экинлардан рекорд ҳосил етиштиришни аниқ режалаб олдик.

Қишлоқ хўжалик экинлари, хусусан пахтадан муттасил юқори ҳосил етиштиришнинг асосий манбалари нималардан иборат? Ер нечоғли эъзозланиб ардоқланса, у деҳқонни шунчалаф кўп сийлайди. Биз ҳар йили пахта майдонларининг ҳар гектарига 15—20 тонна маҳаллий ўғит, 300 килограммдан фосфорли ўғит, 150 килограммдан калий ўғити солиб ерни икки ярусли плугларда ҳайдаймиз. Март ойи бошиданоқ пайкалларга эгат олиб сув тараймиз, гектарларнинг тўла бўлиши учун курашамиз. Бу йил ҳам айнан шундай қилдик. Карталарнинг четлари ва марзаларни текислаш, вертикал дренажлар қурилганлиги учун зовурларни йўқотиш ҳисобига 6 гектар қўшимча ерга эга бўлдик. Бу камида 30 тонна қўшимча пахта демакдир. Йўллар ва йўлкаларни тартибга солиш ҳисобига яна икки гектар ер қўшдик. Бу ҳам 10 тонна қўшимча пахта дегани. Наманганликлар ташаббусига қўшилиб 40 бош қорамолга эга бўлган бўрдоқичилик фермаси, 500 та парранда боқиладиган товуқхона қурган эдик. Ферма биноси ҳосилдор ерларга тушиб қолган эди. Бу йил ана шу фермаларни деҳқончилик қилиш мумкин бўлмаган тепаликка кўчирдик. Шу ҳисобга яна икки гектардан ортиқ ерга эга бўлдик. Бу ҳам 10 тонна қўшимча пахта олинади дегани. Шундай қилиб, ерга ер қўшиш ҳисобига пахта майдонини 10 гектардан зиёдроқ кенгайтирдик. Ялпи ҳосилни шу ҳисобга 50 тонна кўпайтириш режалари белгиланди.

Кўпчилик жойларда пахта ҳосилдорлигини ошириш учун азотли ўғитларга зўр берилади. Аммо, органик ўғитларнинг роли камситилади. Натижада ғўзалар говлаб кетиб кам ҳосилли бўлиб қолади, кўсакларнинг очилиши кечикади, сорт кутилганча бўлмайди. Биз ўғитлардан қоришма сифатида фойдаланишни кенг йўлга қўйдик. Масалан, кузда ҳар гектар ерга 25—30 тоннадан маҳаллий ўғит жамғариб қўямиз. Бунинг 10 тоннасини шудгорлашдан олдин, қолган 15 тоннасини вегетация даврида ерга соламиз. Минерал ва органик ўғитлар қоришмаси «СУЗ» аппаратлари ёрдамида тупроқ қатламига берилади. Ҳамма ўғитларни май ойи охиригача бериб бўламиз. Июнь ойида эса органик ўғитларни қатор ораларига «шарбат» қилиб оқизамиз.

Калий ўғити ҳақида икки оғиз гапириб ўтмоқчиман. Бу ўғит ғўза тупини бақувват, касалликларга чидамли, серҳосил қилади. Уни вегетациянинг дастлабки даврида гўнг билан аралаштириб, гектарига 150 килограммдан солган деҳқон ютади. Шунга қарамай, айрим жойларда фосфор ва калий ўғитларининг ҳосилдорликни ошириш, пахтани эртаги қилишдаги ролига етарли баҳо берилмаётир. Бунга чек қўйишимиз керак.

Экиладиган чигит навини тўғри танлаш, саралаш ва энг яхши агротехника муддатларида экиш мўл ҳосилга ташланган хамиртурушдир.

Биз чигитни суғорилиб, тобига келтирилган ерларнинг пуштасига 90 сантиметрли схемада экамиз. Бригадамиз 25 мартдан бошлаб чигит экишни оммавий бошлади. 6 та экиш агрегати чигит экиш билан бир вақтда катаран гербицидни ва «СУЗ» аппарати билан пушта устига майдаланган гўнгни махсус мослама ёрдамида сепиб кетди. Шундай қилинганда қатқалоқ пайдо бўлмайди, чигит тез, бехато ва соғлом униб чиқади. Ўсимлик тез ривожланади, барвақт ҳосилга киради, кўсакларнинг пишиб очилиши тезлашади. Ўтган йили ипак пахта 118 кунда пишиб етилди. Бу йил ҳам ана шундай муваффақиятга эришиш тадбирларини амалга оширмоқдамиз.

Бу йилдан серҳосил, тезпишар, машиналарнинг мижосига мос янги навларни экишга кўчдик. Булар жумласига одатдагидан 20 кун олдин пишиб етиладиган «С-6037» нави, сувсизликка чидамли «АШ-25» нави ва «Т-14» нави киради. Бу навларга мансуб бўлган, туксизлантирилиб, дориланган ва сараланган уруғни гектар бошига 28—30 килограммдан сарфладик, холос. Чигитни бир текисда ундириб оламиз, ниҳолларнинг белгиланган қалинликда бўлишини таъминлаймиз. Ола чиққан жойларга қўшимча чигит экиш, ёки кўчат ўтказиш йўли билан ниҳоллар сонини тўлдирамиз.

Қишда қаттиқ совуқ бўлмаганлиги, баҳорнинг илиқ келиши бегона ўтлар ва ҳашаротларнинг кўпайишига қулай шароит туғдирмоқда. Шунинг учун ҳам уларга қарши курашни чигит экиш билан бирга қўшиб олиб бориш керак. Лўнда қилиб айтганда пахтачиликдаги бундан кейинги барча ишларимизнинг самараси чигит экишни қулай муддатларда ва сифатли қилиб ўтказишга боғлиқдир. Бу пахтакор деҳқонларимизнинг қўлидан келадиган ишдир.

Бу йил сув танқислиги юз бериши кутиляпти. Шу сабабли экинларга органик ўғитларни кўпроқ бериб, ҳар сув оралиғида уч-тўрт культивация ўтказиш ҳисобига суғоришни 2—2,5 марта қисқартиришни таъминлаш зарур.

Яна бир оғиз гап чеканка ҳақида. Пахтани машинабоп қилиб ўстириш, серҳосил бўлишини таъминлаш, кўсакларни барвақт очилтириш учун ғўзаларни машиналарда чеканка қилиш ҳал қилувчи роль ўйнайди. Чеканка пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 3—4 центнер оширади. Пахтакор-деҳқонларимиз ўзлари белгилаган юксак марраларни эгаллашлари учун агротехниканинг бошқа тадбирларини ҳам изчиллик билан амалга оширмоқлари даркор.

Шу кеча-кундуздаги ташвишларимиз, меҳнатимиз, маҳоратимиз куздаги улкан «оқ олтин» хирмонимиз салмоғини белгилайди. Биз пахтакорларни янги манзиллар кутяпти, юксак марралар чорлаяпти. Пахтакорлик номини шарафлаш учун КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб бу йил пахтадан рекорд ҳосил етиштиришга эришайлик!

Холмўмин САФАРОВ,
Сурхондарё область Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз пахтачилик бригадаси бошлиғи, СССР Олий Совети депутати.

ЧОРВА ФЕРМАЛАРИДАН ДАРАКЛАР

ҚЎЗИЛАТИШ ҚИЗҒИН

Конимех районидаги қоракўлчиликка ихтисослаштирилган хўжаликларда совлиқлар қизғин қўзилаяпти. Мусобақада «Октябрь 40 йиллиги» давлат наслчилик заводи, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхози чўпон-чўлиқлари олдинда боришяпти. Бу хўжаликларда ҳозирча ҳар 100 бош совлиқдан 150 тадан соғлом қўзи олиняпти. Илғор бош чўпонлардан Турон Қистовбоев, Самад Абдураҳмонов, Мирза Ақбердиев, Ғузорбой Изтилевлар отарларида эгиз қўзилар сони 180—220 таданга тўғри келмоқда. Бошқа отарларнинг кўрсаткичлари ҳам юқори бўлаётир.

А. РАҲМОНОВ.

ОТАХОН ҲИММАТИ

Абдураҳмон ота Оймахонов Беруний районидаги чўпон-чўлиқлар сулоласи отахони. Ҳозир унинг ўғли «Қизилқалъа» совхозида бош чўпон бўлиб ишламоқда. Абдураҳмон ота бу йил ҳар 100 бош совлиқдан 180 тадан қўзи олиш, урғочи қўзиларнинг ҳаммасини ўстиришга қолдиришга сўз берди. Умр йўлдоши Умид опа Ермекбоева унинг фидокор ёрдамчисидир. Ота отарида совлиқлардан кўплаб эгиз қўзилар олиняпти.

М. МУҚОНОВ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Паркент районидаги «Коммуна» совхозида илғор чорвадорлар кўп. Улардан бири — Салтанат Мирзабоевадир. У чорвадорларнинг Бутуниттифоқ мусобақасига қўшилиб, ўз боқимидаги сигирларнинг ҳар биридан 3182 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқда. Илғор сут соғувчи ўтган йиллардаги муваффақиятлари учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган. Суратда: С. Мирзабоева. А. Абалян фотоси.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

УШАЛГАН ОРЗУ

1942 йил, ноябрь. Эндигина 17 баҳорни қаршилаётган қиз фронтга йўл олди. Гулюзим Жиянбоева Сталинграддан Прагагача бўлган жангларда актив қатнашди. Абжирлик билан разведкачилик вазифасини сидқидилдан адо этиб, Дон дарёси соҳилидаги ўрмонда фашистларнинг уч солдати ва бир офицерини қўлга олди. Ана шу хизматлари учун Олий Бош Қўмондоннинг ташаккурномасини олишга муваффақ бўлди.

* * *

Соғувчилик касбига меҳр қўйган Гулюзим Жиянбоева 1946 йилда Калинин районидаги Куйбишев номли колхозда меҳнат фаолиятини бошлади. У тезда моҳир сут соғувчи даражасига кўтарилди. Номи колхоздагина эмас, районда, областда ҳам илғор чорвадорлар қаторида тилга олинадиган бўлди.

Гулюзим опа ўз одатига кўра бугун ҳам тонгда фермага етиб келди. Мана, ҳамма сут соғувчилар жамоат-жам бўлишиб, дам олиш хонасида гурунглашиб ўтиришибди...

— Вақт бўлди. Қани, энди қизлар иш бошладик, — дейди опа.

Ҳамма гур этиб ўрнидан кўтарилди. Қизлар сигир соғишга киришишди.

Биринчи бўлиб Гулюзим опа сигирларини соғиб бўлди.

— Ана холос. Айтмовдимми, бугун ҳам Гулюзим опамлар биринчи бўладилар деб. Оббо сиз-эй, сизни армияда беҳудага Миттивой дейишмаган экан-да,— фермани бошларига кўтариб роса кулишди қизлар. — Ҳазил, ҳафа бўлманг, опа!

Соғувчиларнинг ҳар куни ана шундай завқли, қувноқлик, инoқлик билан ўтади.

Говмишларини озиқлантириб бўлгач, ҳаммалари уй-уйларига йўл олишди.

Гулюзим опа йўл-йўлакай келгусидаги иш режаларини ўйлаб борарди. Унинг кайфияти яхшилигидан уйига етиб келганини ҳам сезмай қолди.

Ҳа, чиндан ҳам Гулюзим опанинг қувончи чексиз. У меҳнатда обрў-эътибор топди. Партия ва ҳукуматимиз уни эъзозлаб орден ва медаллар билан тақдирлади.

— Мен 1981 йилда боқимимдаги 20 бош сигирнинг ҳар биридан 6000 килограммдан серқаймоқ сут соғиб оламан. Шогирдларимдан коммунист Муҳтабар Болтабоева, Назира Ҳожибоевалар ҳам ҳар бош соғин сигирдан 4000—4500 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилишди.

— Меҳнат интизомига қатъий эътибор берилгани туфайли колхоз бўйича ўтган йили 650 тоннадан зиёд сут тайёрланди, — сўзида давом этди Гулюзим опа. — Сигирларни зоотехника талаблари даражасида парваришлаймиз, озуқани ҳам рацион асосида уч маҳал берамиз. Фермамизда озуқа тайёрлаш, охирларга солиш, суғориш, соғиш каби барча юмушлар агрегатлар ёрдамида бажарилади.

Маҳсулотнинг кўпайиши, сортининг яхшиланиши, таннархнинг камайишининг боиси ҳам шунда. Озуқа сероблиги маҳсулот мўллиги, деган фикрга амал қилган ишбилармон чорвадорлар 2095 тонна дағал хашак, 3500 тонна силос, 1560 тонна сомон, 2000 тоннадан зиёд аралаш озуқа жамғариб қўйишган эди. Ҳозир бу озуқалар молларга рacамади билан беряпти. Натижада, чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш камаймади.

— Республикамизнинг донгдор сут соғувчилари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Анастасия Чудная, Минаввар Исоқова 1981 йилда меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришишга шайланган эканлар, мен ҳам сигирларнинг маҳсулдорлигини ошираман. Сут миқдорини янада кўпайтиришга аҳду паймон қилганман, —дейди Гулюзим Жиянбоева.

Меҳнатда мардона Гулюзим Жиянбоеванинг истиқболи янада порлоқ. Орзуингиз йўлдошингиз бўлсин, Гулюзим!

Р. МУХСИМОВА,
Тошкент области.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ТАЖРИБА ХАЗИНАСИ

Прагадаги «Млада фронта» нашриёти «Л. И. Брежнев ёшлар тўғрисида» номли тўпламни чех тилида босмадан чиқарди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг 1966 йилнинг мартидан 1981 йилнинг февралигача бўлган даврда қилган докладлари, нутқлари, ёзган мақолалари ва йўллаган табрикномалари, шу жумладан КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVI съездига Ҳисобот докладининг КПСС тарихий вазифасига, совет коммунистларининг ёшларни тарбиялаш вазифаларига, Советлар мамлакатининг ижтимоий ҳаётида ВЛКСМнинг иштирокига бағишланган бўлимлари тўпламга киритилган. Ҳозирги босқичда ёшлар ҳаракатининг актуал проблемалари таҳлил қилинган бу нашр КПСС XXVI съездига ва Чехословакия Коммунистик партиясининг XVI съездига бағишланган.

ЧССР Социалистик ёшлар иттифоқи Марказий Комитетининг раиси М. Дочкал ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: «Чехословакия ёшлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси мамлакат ёш авлоди тўғрисида, унинг ёшлар ташкилоти ҳақида қилаётган жуда катта ғамхўрликни доимо эътибор билан кузатиб турибди». Биз, деб таъкидлади у, ВЛКСМдан ва В. И. Ленин номидаги пионер ташкилотидан доимо ўрганмоқдамиз. КПССнинг доно раҳбарлиги, ўз тажрибасини ёшлар билан бажонидил баҳам кўраётган, ёш авлодга ҳар томонлама мадад бераётган Л. И. Брежневнинг жуда катта қобилияти ва хизматлари ВЛКСМ ҳамда пионер ташкилотининг муваффақиятли фаолияти манбаидир.

КПСС ва Совет давлати раҳбарининг янги китоби — Л. И. Брежневнинг ёшларга аталган ва чет элларда нашр этилган асарларидан энг каттасидир. Л. И. Брежневнинг нутқлари ва мақолалари КПССнинг кураш ва меҳнат йиллари мобайнида тўпланган ғоят бой тажриба хазинасидир. Унинг нутқлари ва мақолаларида ёш авлодни тарбиялаш соҳасида КПССнинг тажрибаси умумлаштирилган. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ва шахсан Л. И. Брежневнинг ёшлар ҳақида қилаётган ғоят катта ғамхўрлиги, шунингдек Ленин комсомолига доимо билдирилаётган ишонч кўрсатиб берилган. Китобда баён қилинган ғоялар Чехословакия йигит ва қизлари учун тажриба ва билим манбаи эканлиги бизни қувонтиради. Чехословакия жамиятининг истиқболи кўп жиҳатдан ана шу тажриба ва билимларга боғлиқ.

Л. И. Брежнев мамлакатимизни фашист босқинчилардан озод қилишда қатнашган. У Чехословакиянинг чин дўстидир. Унинг китобга киритилган асарлари КПССнинг ёшлар билан кенг кўламда собитқадам олиб бораётган ишларини, ёшлар союзининг Ленин таърифлаган ролини, жуда кўп коммунистик қурилишларда қатнашаётган ёш авлоднинг ҳозирги вазифаларини, Советлар мамлакати ёш ҳимоячиларининг қаҳрамонлигини яхшироқ билиш имконини беради.

Л. И. Брежнев китоби, деб таъкидлади пировардида М. Дочкал, ЧССР ёш авлодини социалистик руҳда тарбиялаш ишида, қардош марксистик партиялар — КПСС ва ЧКП раҳбарлик қилаётган мамлакатларимиз халқлари ва ёшлари ўртасидаги бузилмас дўстликни мустаҳкамлашда бизнинг содиқ маслаҳатчимиз ва ёрдамчимиз бўлиб қолади.

(ТАСС).

Жазоир: АГРАР РЕВОЛЮЦИЯ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Жазоир географик жиҳатдан қараганда катта мамлакат. У соҳил бўйлаб 1200 километр, шимолдан жанубга томон салкам уч минг километрга чўзилган. Лекин Жазоир Халқ Демократик Республикасининг аҳолиси нисбатан унча кўп эмас — 18 миллиондан ортиқ кишидан иборат. Майдон ва аҳоли сони ўртасидаги шундай нисбатга қарамай, ҳар бир жазоирликка 0,4 гектар экин майдони тўғри келади. Мамлакатнинг физик харитасига назар ташлар эканмиз, Саҳрои Кабир қумларига қараб, гап нимада эканлигини тушуниб оламиз.

Франция мустамлакачилик ҳукмронлиги йилларида жазоирлик деҳқон — фаллоҳ қаттиқ эксплуатация қилинар эди. Унинг энг яхши ер участкаларини тортиб олишар, ўзини эса жазирама дашт районларига ҳайдаб юборишар эди. 1962 йилда Жазоир мустақилликка эришгандан кейингина фаллоҳлар ҳаёти секин-аста ўзгара борди. 1971 йилда мамлакат аграр сиёсатининг асосий ҳужжати — аграр революция хартияси қабул қилинганлиги бурилиш нуқтаси бўлди. Жазоирлик фаллоҳлар «Ер уни ишлаганларга берилади» деган шиор остида қўлига қурол олиб мустамлакачиларга қарши курашди. Бу шиор ана шу хартияга асос қилиб олинди.

Аграр революция олдида йирик заминдорликни тугатиш ҳамда яхши ерларни ерсиз ва кам ерли деҳқонларга бериш, қишлоқда социал муносабатларни ўзгартириш, кишини киши томонидан эксплуатация қилинишига барҳам беришдек катта вазифалар қўйилди. Аграр ислоҳот жазоирлик аҳолининг учдан икки қисми банд бўлган қишлоқ хўжалигини юксалтириш ва янада ривожлантириш учун янги истиқболлар очиб берди. Аграр ислоҳот йирик заминдорларнинг сиёсий ва иқтисодий позицияларини бирмунча сусайтириб, Жазоир қишлоқларида социал кучларни жойлаштиришда ижобий ўзгаришлар ясади.

Ҳозирги вақтда Жазоирда салкам 1,2 миллион гектар ер ўтмишда ерсиз ва кам ерли бўлган ҳамда аграр революциянинг мустаҳкам таянчи ҳисобланган деҳқонларга бериб қўйилган. Деҳқонлар ҳозирнинг ўзидаёқ 7 мингтага яқин кооператив туздилар. Давлат бу кооперативларга имтиёзли шартлар билан молиявий ва моддий ёрдам кўрсатиб уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқда. Қишлоқ хўжалик кооперативларининг аъзолари учун посёлкалар қуришга катта эътибор берилмоқда. Жазоирликлар кўплаб фаллоҳлар ва уларнинг оилалари ҳозирги пайтда истиқомат қилаётган янги обод қишлоқларни социалистик намунавий қишлоқлар деб атамоқдалар.

Давлат ва ҳукмрон партия — Миллий озодлик фронти кооперативларни ҳар томонлама рағбатлантириш билан бирга шахсий деҳқон хўжаликларига ҳам ёрдам кўрсатмоқда. Экин экиладиган майдонларнинг 60 проценти шахсий деҳқон хўжаликларидир. Уларга имтиёзли баҳоларда тракторлар ва ўғит сотилмоқда, агроном мутахассислар маслаҳатлар бериб турибдилар.

Шимолий районларда аграр ислоҳот асосан тугалланди. Жанубда аграр ислоҳотни амалга оширишга тайёргарлик кўрилмоқда. Бу ерда кенг дашт майдонларида (20 миллион гектарга яқин майдон) гўшт ва сут етказиб берувчи чорвадорларнинг қарийб 180 минг оиласи яшамоқда. Ана шу ерларда чорвачилик кооперативлари ташкил этишга асосий куч-ғайрат сарфланмоқда, биргаликда фойдаланиладиган қудуқлар, сув омборлари қурилмоқда. Бироқ кооператив ҳаракати йирик заминдорларнинг қаттиқ қаршилигига дуч келмоқда. Улар ўз чорва молларининг миқдорини давлатдан яширишга уриниб, барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

Қишлоқда прогрессив ўзгаришларни амалга ошириш ишида Жазоир деҳқонлари миллий иттифоқи муҳим роль ўйнамоқда. Бу ташкилот қишлоқ меҳнаткашлари манфаатларини ҳимоя қилиб, уларнинг сиёсий онгини ошириш юзасидан ишлар олиб бормоқда, деҳқонларни янги жамият қуришда кенг кўламда иштирок этишга сафарбар этмоқда.

Қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги масала ғоят муҳим бўлиб турибди. Ҳозирги вақтда Жазоир мамлакатининг ўзида етиштириш мумкин бўлган озиқ-овқат маҳсулотларининг анчагина қисмини четдан харид қилмоқда. Шу муносабат билан 1980—1984 йилларга мўлжалланган социал-иқтисодий ривожланиш планида республиканинг ташқи қишлоқ хўжалик бозоридан қарамлигини анча камайтириш мўлжалланган. Бу эса муҳим сиёсий аҳамиятга ҳам эгадир. Империализм кейинги вақтда айрим мамлакатларга озиқ-овқат етказиб беришдан тазйиқ кўрсатиш воситаси сифатида фойдаланмоқда. Дон ва бошқа экинлар ҳосилдорлигини ошириш, сўнгра қурғоқчил ерларни ўзлаштириш йўли билан қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш мўлжалланмоқда. Озиқ-овқат билан чайқовчилик қилаётган кишиларнинг фаолиятига чек қўйиш тадбирлари кўрилмоқда, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотишнинг давлат системаси вужудга келтирилмоқда.

Жазоирда аграр революция давом этмоқда.

А. БОЛМАТОВ,
ТАСС мухбири.

БКП XII СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ ТУГАТДИ

Болгария Коммунистик партиясининг XII съезди 4 апрелда ўз ишини тамомлади. Съезд Болгария коммунистларининг 825 минг кишилик отряди ҳаётида, социалистик Болгария барча меҳнаткашларининг ҳаётида катта воқеа бўлиб қолди. Бу анжуман партия билан халқнинг мустаҳкам бирлигини, БКПнинг марксизм-ленинизм ғояларига, пролетар интернационализми принципларига садоқатини намойиш қилди.

Марказий Комитетнинг Ҳисобот докладида Болгария Халқ Республикасида бундан буён ҳам ривожланган социалистик жамиятни барпо этиш, КПСС ва Совет Иттифоқи билан, бошқа қардош партиялар ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан дўстлик, бирлик ҳамда ҳамкорликни мустаҳкамлаш тўғрисида белгилаб берилган йўлни съезд якдиллик билан маъқуллади.

Съезд БКП XII съездининг «Партия иши, еттинчи беш йилликда (1976—1980 йиллар) БХРни социал-иқтисодий ва маданий ривожлантириш, саккизинчи беш йиллик (1981—1985 йиллар) ва 1990 йилгача бўлган даврдаги вазифалар тўғрисидаги тезислари»ни тасдиқлади.

БКП Уставига киритиладиган ўзгариш ва қўшимчалар тасдиқланди. Бунда БКП Марказий Комитети Бош секретари лавозимини тиклаш кўзда тутилади.

Съезд партиянинг раҳбар органларини — Марказий Комитетни ва Марказий контроль-ревизия комиссиясини сайлади.

Съезднинг якунловчи мажлисида Марказий Комитет ва Марказий контроль-ревизия комиссиясига сайлов натижалари эълон қилинди. Марказий Комитетнинг биринчи пленумида Т. Живков БКП Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб сайланди.

Т. Живков якунловчи нутқида БКПнинг XII съезди Болгарияда ривожланган социалистик жамиятни қуришда тарихий роль ўйнайди, деб таъкидлади.

Съезд юксак ғоявий-сиёсий савияда ўтди. (ТАСС).

ЯПОН ХАЛҚИГА МУРОЖААТ

ТОКИО. Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Япония комитетининг конференцияси япон халқига мурожаат қилиб, Япония—Америка «хавфсизлик шартномаси»дан воз кечиш учун кураш кампаниясини кенг авж олдиришга, блокларга қўшилмаган мамлакатлар билан бирдамликни мустаҳкамлашга, мамлакатни милитарлаштириш режаларини барбод этишга чақирди. Конференция қатнашчилари халқларнинг осойишталигини хавф остида қолдираётган Вашингтоннинг агрессив йўлига қарши ҳаракат қилиш зарур эканлигини ҳам таъкидладилар.

(ТАСС).

ҲАРАКАТ ҲАФТАЛИГИ

СТОКГОЛЬМ. Швецияда курол-яроғларни экспорт қилишга қарши ҳаракат ҳафталиги бошланди. Бу ҳафталик Швеция тинчлик ва воситачилик жамияти, тинчлик учун курашувчи христианлар ҳаракати ва тинчлик ҳамда эркинлик учун курашувчи халқаро хотин-қизлар уюшмасининг ташаббуси билан ўтказилмоқда.

(ТАСС).

«Эркин дунё» қиёфаси

ҲИМОЯЧИЛАРМИШ...

«Ёввойи-ғарб»лик қузғунлар: — Биз инсон ҳуқуқларининг ҳақиқий ҳимоячиларимиз, — дея томоқ йиртиб жар солмоқдалар. Уларнинг «инсон ҳуқуқлари» тўғрисидаги тушунчалари «тўла эркинлик» билан изоҳланади. «Тўла эркинлик» эса, масалан, АҚШда ҳар бир гражданнинг ҳар қандай ўт очиш қуролини сотиб олишга тўла ҳуқуқи бор, деган маънони билдиради. Нега деганда, уларда фақат қуролгина эркинликнинг ҳақиқий рамзи ҳисобланади. Кўпгина кишилар эркинликни шунчалик яхши кўришадики, қуролни ҳеч маҳал қўлларидан қўйишмайди. Ҳатто кечалари уни ёстиқлари тагига қўйиб ётишади.

Шундай бир воқеа содир бўлди. Техасга борган швед иқтисодчиси меҳмонхонада тунаб қолди. У ўз ўрнига эндигина ўрнашган ҳам эдики, пастки қаватда тасир-тусир отишма бошланиб қолди. Швед дарҳол меҳмонхона навбатчисига сим қоқди:

— Меҳмонхонада отишма бўлаётганга ўхшайди.

— Ҳа, отишишяпти, — деди бамайлихотир навбатчи.

— Нега энди отишишяпти?

— Нега деганингиз нимаси? — қайта сўради навбатчи. Э, ҳа, афтидан сиз чет эллик бўлсангиз керак? Нега энди отишиш учун бирон-бир сабаб бўлиши керак экан?

— Кечирасиз, «эркин» мамлакатда эканимни унутиб қўйибман, — деди швед ва шошилиб хонасига кирди-ю, эшикни қулфлаб олди...

Сўнгги пайтларда қузғунларнинг ҳақиқий қиблагоҳи фашизм ғояларига сажда қилаётган ҳарбий хунталар бўлиб қолди. Ўз мамлакатида чинакам демократияни ўрнатмоқчи бўлган Чилининг халқ ҳукумати ҳам айнан ана шу қузғунлар ёрдамида ағдариб ташланди. Инсон ҳуқуқини бўкириб «ҳимоя қилаётган» ҳарбий хунта Чилининг ҳақиқий президенти Сальвадор Альендени ўлдирди. Энди бўлса, аҳолини қон қақшатяпти, касаба союз активларини, ишчи ва деҳқонларни қирғин қиляпти.

Қузғунларнинг «инсон ҳуқуқлари»ни ҳимоя қилиш борасидаги фаолиятларидан энг янги мисоллардан бири сифатида АҚШнинг Сальвадор террорчи ҳарбий хунтасига кўрсатаётган иқтисодий ва ҳарбий ёрдамини айтиш мумкин. Кўр кўрни қоронғида топади, деганларидек, Сальвадор ҳарбийлари ҳам ўзларини «эркинликнинг ҳақиқий ҳимоячилари» сифатида кўрсатдиларку, ахир! Хунта инсон ҳуқуқи учун курашар экан, дуч келган одамни отиб ташламоқда. Яқинда у ҳатто чор-ночор кун кечираётган халқни дўлар билан овитиш учун Сальвадорга келган америкалик тўрт роҳибани ҳам қатл этишга буйруқ берди.

Албатта, ҳарбий хунталарни қўллаб-қувватлаётган қузғунлар ғоясини ҳамма америкаликлар ҳам ёқлаётгани йўқ. Яқинда «Нью-Йорк таймс» журналида даъватнома эълон қилинди. «Сальвадор халқига ўз ишларини ўзлари ҳал қилиш имконини берайлик» — сарлавҳаси остида берилиб, бутун бир саҳифани эгаллаган мазкур даъватнома остига америкалик дин арбобларининг катта бир группаси, шунингдек таниқли маданият, фан ва сиёсат вакиллари имзо чеккан эдилар.

Ана шу даъватномада таъкидланганидек, Америка Қўшма Штатлари Сальвадор ҳарбийларига ёрдам кўрсатиб, бир вақтлар американликларнинг ўзлари Ҳинди-Хитойга уруш бошлаб тушиб қолганларидек, бемаъни аҳволга дуч келдилар. Даъватнома муаллифлари БМТ ўзининг яқиндаги баёнотида Сальвадорда инсон ҳуқуқлари қўпол равишда бузилаётганини қоралагани эслатиб ўтилади. Сальвадор ҳарбийларига ёрдам берилиши Лотин Америкасидаги бу кичик мамлакат халқини янада баттар азоб-уқубатга солиш демакдир. «Сальвадорликларнинг ўзларигина ўз миллий муаммоларини ҳал этиш йўли билан мамлакатда мустаҳкам тинчлик ўрнатишлари мумкин», — дейилади даъватномада.

Қизиқ, даъватнома остида АҚШнинг БМТдаги собиқ вакили Э. Янг, Американинг бошқа таниқли қора танли гражданлари Ю. Бонд, Ж. Жексон, К. Кинг, Америка ёзувчилари К. Воннегут, А. Гинзбур, Э. Жон, кино актёрлар Ж. Фонда ва Д. Рондольф, машшоқ М. Сантамари ва хонанда Г. Белафонте, атоқли олимлар, шунингдек, Сальвадорда ўлдирилган америкалик роҳибаларнинг қариндошлари имзосини кўрганда урушқоқ қузғунлар хаёлига нималар келган экан?

Хотима сифатида қузғунларга — мана шу «эркинлик» учун курашчиларга иккита савол беришни истардим. Кишилар ёстиғи тагига тўппонча қўйиб ётишар экан, мамлакатдаги олий эркинлик ҳақида гапириб бўладими? Террор ёрдамидагина ҳокимият тепасида турган ҳарбий хунтани инсон ҳуқуқлари ҳимоячиси деб аташ мумкинми, ўзи?

— А, лаббай?!

Мартти ЛАРНИ,
фин ёзувчиси.
(АПН).

КОСМИК ДАВР ХРОНИКАСИ

1972 йилнинг 25 февралида «Луна-20» станциясининг қайтарилувчи аппарати Ой замини солинган иккинчи посилкани Ерга олиб келди.

1972 йил 4 апрелда битта учирувчи ракета билан «Молния-1» алоқа йўлдоши ва Франциянинг мустақил «Мас» кичик йўлдоши учирилди. Орадан икки ой ўтгандан кейин шундай учириш яна такрорланди. Француз йўлдошлари турли Қуёш батареяларининг характеристикаларини тадқиқ этиш мақсадида учирилди.

1972 йилнинг 14 апрелида «Прогноз» автомат станцияси Қуёшнинг корпускуляр нурланишини ўрганиш мақсадида апогейи 200 минг километргача бўлган юксак эллипссимон орбитага чиқарилди. Икки ойдан кейин Қуёш томон чўзилган худди шундай орбитага иккинчи станция учирилди. Ана шу экспериментлар давомида, жумладан, планеталараро фазода «Қуёш шамоли»нинг ўртача тезлиги секундига тахминан 300 километрни ташкил этиши аниқланди.

1973 йил 16 январида «Луна-21» автомат станцияси Ой юзасига иккинчи ўзиюрар аппаратни туширди. Ойда ўтган беш кун ичида «Луноход-2» мураккаб рельеф шароитида 37 километр йўл босиб, Ой юзасининг 86 панорамасини ва 80 мингдан кўпроқ телевизион суратини Ерга юборди.

1973 йилнинг 19 апрель куни «Интеркосмос» туркумидаги тўққизинчи аппарат — «Коперник-500» йўлдоши учирилди. Унинг илмий программасини совет ва поляк олимлари тайёрлаган бўлиб, улуғ поляк олими туғилган куннинг 500 йиллигига бағишланган эди.

1973 йил 27 сентябрда В. Лазарев билан О. Макаров тушган «Союз-12» кемаси старт олди. СССР ва ГДР мутахассислари ясаган кўп зонали «МКФ-6» фотоаппарати шу кема ичида биринчи марта синаб кўрилди.

1973 йил 18 декабрида «Союз-13» кемасида биринчи йирик астрофизик асбоб — «Орион» телескопи орбитага чиқарилди. Космонавтлар П. Климук билан В. Лебедев бир ҳафта мобайнида юлдузларни спектрография ёрдамида суратга олдилар ва Қуёшни рентген нурларида фотосуратга олиб, космик учишларда астронавигация методларини такомиллаштириш учун кўп иш қилдилар.

1974 йил 25 июнда «Салют-3» автомат илмий станцияси орбитага чиқарилди. Ўн кундан кейин П. Попович ва Ю. Артюхиндан иборат экипаж «Союз-14» кемасида станцияга келди. Космонавтлар икки ҳафта мобайнида станцияни бошқариш системаларини пишиқтиришга доир экспериментлар катта программасини ўтказдилар, табиий ресурсларни космосда туриб тадқиқ этиш юзасидан кенг экспериментлар туркумини бошладилар.

1974 йилнинг 26 августида космонавтлар Г. Сарафанов ва Л. Демин тушган «Союз-15» кемаси старт олди. Экипаж икки кунлик учиш вақтида манёвр ўтказиш ва «Салют-3» станцияси билан яқинлашиш сеансларини ўтказиб, Целиноград чеккасига тунда қўнди.

1974 йил 2 декабрда «Союз» ва «Аполлон» кемаларининг экспериментал учишига тайёргарлик кўриш планига мувофиқ «Союз-16» кемаси учирилди, ана шу учиш давомида янги туташтирувчи узелнинг айрим қисмлари текшириб кўрилди.

1974 йилнинг 26 декабрь куни янги «Салют-4» орбитал станцияси орбитага кўтарилди.

(ТАСС).

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ «ЎЗБЕКИСТОН» НАШРИЁТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБ ВА БРОШЮРАЛАРНИ БОСМАДАН ЧИҚАРДИ

О. МАМАТҚУЛОВ. **«Ёрдамчи хўжалик — кони фойда».**

Рисолада Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг қишлоқ хўжалиги барча тармоқларини комплекс ривожлантириш, халқимизнинг чорвачилик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини янада тўлароқ таъминлаш учун турли корхоналар, муассаса ва ташкилотлар ҳузурида ёрдамчи чорвачилик хўжаликлари ташкил этиш юзасидан чиқарган қарорларига амал қилиб, бу соҳада катта ютуқларни қўлга киритган Жиззах район матлубот жамиятининг иш фаолияти ҳамда диққатга сазовор бой тажрибаси ёритилган.

С. САЙМОҚОВ. **«Муваффақиятга қандай эришяпмиз».**

«Илғорлар минбари» сериясида чоп этилган ушбу китобча муаллифи қарийб 20 йилдан бери Тошкент область Бўка районидаги «Коммунизм» колхозига раислик қилиб келмоқда. Китобчада экинлардан юқори ҳосил етиштириш, хўжалик экономикасини мустаҳкамлаш, колхоз ишлаб чиқаришини моҳирона бошқариш борасидаги тажрибалар ҳақида ҳикоя қилинган.

М. УСМОНОВ, Ҳ. ҚЎШОҚОВ, М. ҲУСАНБОЕВ. **«Меҳнат ва маънавий олам».**

Китобда меҳнат шахс маънавий камолотининг асосий манбаларидан бири сифатида тадқиқ этилган, ривожланган социализм шароитида меҳнатнинг киши табиатига бўлган маънавий таъсири ёритилган, шунингдек меҳнат жараёнида шаклланиб, такомиллашаётган ахлоқий фазилатлар коммунистик тарбияга комплекс ёндашиш нуқтаи назаридан изоҳлаб берилган.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ. Октябрь районидаги Алексеевский номли боғдорчилик ва узумчилик совхози далаларида иш қизғин. Кўчат ўтқазиш Исроил Акбаров бошқарувчилик қилаётган бўлимда, айниқса, уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Шуниси қувончлики, бўлимда ток кўчатлари агрегатлар ёрдамида экилаётир. Механизаторлар «Олтой» тракторига махсус мослама тиркаб, кўчат экиш агрегати яратишмоди. Совхозда съездлар йилида 360 гектар майдонга ток экилади. Суратда: совхоз партия ташкилоти секретари Д. Тилабов, совхоз директори Ф. Турдиев, бўлим бошқарувчиси И. Акбаров ва бригада бошлиғи А. Исроилов ўртоқлар янги мослама билан экилган ток кўчатларини кўздан кечиришаётир.

А. Қаюмов фотоси.

БУГУН — ЖАҲОН САЛОМАТЛИК КУНИ

ИНСОНГА МЕҲР

Фан-техника тараққиёти тобора жадаллашиб бораётган ҳозирги кунда инсон сиҳат-саломатлигини муҳофаза этиш ижтимоий ва айни чоғда иқтисодий аҳамиятга молик бўлиб бормоқда. Ишлаб чиқаришнинг техника даражаси, меҳнаткашларнинг касб маҳорати қанчалик юксак бўлар экан, кишининг касалликка чалиниши жамиятга ҳам, беморнинг ўзига ҳам шунчалик кўп социал ва иқтисодий зарар келтиради. Худди шу боисдан ҳам сиҳат-саломатликни муҳофаза этиш илмий ва амалий аҳамият касб этмоқда.

Маълумки, фан-техника тараққиёти туфайли муҳим экологик ва социал ўзгаришлар рўй бермоқда, киши организмига физик ва кимёвий таъсир ошиб бормоқда. Янгича яшаш шароитлари ўз навбатида ҳозирги замон тиб илмига муайян ўзгариш киритди. Эндиликда инсон томонидан ўзгартирилаётган табиат ёки унинг қўли билан бунёд этилган муҳит таъсири асосий омил бўлиб қолди.

Бу ҳол фан-техника тараққиётининг салбий оқибатларини бартараф этишни кун тартибига долзарб масала сифатида киритишни тақозо этмоқда. Саноат, транспорт, шаҳарлар ривожининг илмий асосланган социал-гигиеник программаларини, энергиянинг янги турларини ўзлаштириш, табиатни муҳофаза қилиш ва инсон эҳтиёжлари йўлидаги бошқа ишларни амалга ошириш, шу жумладан меҳнаткаш ва ўқувчи ёшлар жисмонан соғлом бўлишини таъминлаш иши айрим мамлакатлар бўйича ҳам, жаҳон бўйича ҳам кенг кўламда олиб борилиши керак.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти устави ҳамда унинг бош ассамблеяси кўпгина қарорларида сиҳат-саломатликни муҳофаза қилиш инсон ҳуқуқларидан бири эканлиги, ялпи социал мақсадни кўзлаши таъкидланганлиги бежиз эмас. Ер юзидаги барча халқлар ана шу ҳаётий омилдан тўла баҳраманд бўлишлари керак. 1978 йили Олмаотада бўлиб ўтган халқаро конференцияда дастлабки медицина-санитария ёрдами кўрсатиш асосида ҳамманинг сиҳат-саломатлигини кўзлаб амалга ошириладиган миллий, регионал ва умумжаҳон стратегияси ишлаб чиқишга даъват этилди. 140 мамлакат вакиллари иштирокидаги бу конференцияда «2000 йил — барчага соғлик-омонлик!» деган шиор ўртага ташланди.

Ана шу конференцияда қабул қилинган декларацияда даставвал соғлиқни сақлашнинг энг муҳим проблемалари, касалликларнинг олдини олиш методлари, рационал овқатланишни таъминлашга ҳамкорлик қилиш, сифатли ичимлик сувни таъминлаш, оналар ва болалар соғлиғини муҳофаза этиш, асосий юқумли касалликларга қарши курашиш ва бошқа проблемалар ўртага ташланди.

Мамлакатимизда совет кишилари сиҳат-саломатлигини муҳофаза этишга энг муҳим социал вазифалардан бири сифатида қаралади. Партия ва ҳукуматимиз соғлиқни сақлаш системасини такомиллаштириш, барча даволаш-профилактика муассасалари самарадорлиги ва иш маданиятини ошириш, аҳоли ўртасида касалланишни камайтириш, халқ сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлаш учун барча зарур чораларни кўраётирлар.

Кейинги беш йил мобайнида янги шифохоналар ишга туширилиши ва мавжуд касалхоналар реконструкция қилиниши билан улардаги ўринлар сони 183 мингга етди. 267 та дорихона, 700 га яқин фельдшерлик-акушерлик пунктлари очилди. Медицина соҳасида илмий-тадқиқот ишлари олиб бораётган илмий муассасаларнинг моддий-техника базаси яхшиланди. Аҳоли сиҳат-саломатлиги посбонлигида бўлган шифокорлар сафига 15,7 минг врач ва 44,5 минг ўрта медицина ходимлари келиб қўшилди. Республикамизда соғлиқни сақлаш ишларига нақадар катта аҳамият берилаётганлигини тўла тасаввур этиш учун 10-беш йилликда 3 миллиард 229 миллион сўм сарфланганини айтиш кифоя.

Касалликларнинг олдини олишга ҳамиша катта эътибор бериб келинмоқда. Саноат корхоналари ва қишлоқ хўжалигида меҳнаткашлар турмуш шароитлари устидан давлат санитария назорати анча кучайтирилди. Медик олимлар ёрдамида янги санитария норма ва қоидалари ишлаб чиқилди. Бундай ғамхўрлик туфайли меҳнаткашлар сиҳат-саломатлигини муҳофаза этиш яхшиланди, айни чоғда касаллик туфайли иш вақти йўқотилиши камайди. Атроф муҳитнинг саноат корхоналари чиқиндилари, шунингдек, автотранспортлар томонидан ифлосланиши олдини олиш проблемаларини ўрганиш асосида тавсияномалар ишлаб чиқилди.

КПСС XXVI съезди қарорлари асосида ўн биринчи беш йилликда аҳоли сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлаш, кишиларимиз узоқ умр кўриши ва актив меҳнат қилишини таъминлаш юзасидан кўпгина тадбирлар амалга оширилади. Санитария-гигиена шароитларини яхшилаш, ишлаб чиқариш эстетикасини ўстириш, меҳнатни оқилона ва илмий асосда ташкил этиш, шу йўл билан меҳнат фаолиятининг энг қулай шароитларини яратиш кўзда тутилмоқда. Оналик ва болаликни муҳофаза этишга бундан буён ҳам катта эътибор бераверилади.

Партиямиз белгилаган улуғвор режаларни амалга ошириш олижаноб мақсад — «2000 йил — барчага соғлиқ-омонлик!» деган шиорнинг амалга оширилишига ҳамоҳанг бўлади. Зеро, бутун Ер юзида ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун хизмат қилиши керак.

К. ЙЎЛДОШЕВ,
Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари.

*

Баҳор жилваларини ўз рақсларида акс эттиришга тараддуд кўраётган бу ҳаваскорлар — М. Саидова (чапда) ва Д. Бобомирзаева Марғилон аврли газламалар комбинатида ташкил этилган «Атлас» қўшиқ ва рақс ансамблининг иштирокчиларидир.

«Атлас» ансамбли ҳаваскорлари республика фестивалида икки марта лауреатлик унвонини қўлга киритишган. Саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларда уларнинг чиқишлари зўр муваффақият билан ўтади.

Ҳ. Ҳайдаров фотоси.
(ЎзТАГ).

*

ҲАР ТЎҒРИДА

ЧАПАҚАЙЛАР СОЮЗИ

Ҳар куни деярли 13 миллион бразилиялик, яъни аҳолининг 10 процентдан кўпроқ қисми уйда ҳам, иш жойида ҳам қийинчиликка дуч келади. Бунинг сабаби уларнинг чапақайлигидир. Чунки жуда кўп рўзғор буюмлари ва асбоблар ўнг қўлда ишлатишга мослаб ясалган. Яқинда Сан-Паулу шаҳрида махсус ассоциация тузилди. Бу ассоциация ўқув ва меҳнат қуроллари, рўзғор буюмлари, фотоаппаратлар ва бошқа буюмларнинг 10 процентини чапақайларга мослаб чиқарилиши учун курашади.

«СЎЗЛОВЧИ ТАГЛИК»

Испаниядаги Уэльва шаҳрида яшайдиган техник Франциско Гонзалес яқинда фарзанд кўрди. У ўз фарзанди кўпинча таги ҳўл бўлиб ётишидан хафа бўлди. Шу сабабли у «Сўзловчи таглик» кашф этди ва унга патент олди. Боланинг таги ҳўл бўлиши билан электрон прибор унинг ота-онасига хабар қилиши учун чийиллай бошлайди. Агар прибор конструкцияси сал мураккаблаштирилса, у гапириши ҳам мумкин. Унда электрон прибор «Боланинг таги ҳўл» дейди.

Бундай буюмлар илгари ҳам кашф этилган эди. Лекин Гонзалеснинг кашфиёти ғоят қулай ва арзон чиқиб қолди. У Уэльва аҳолисига шу қадар ёқиб қолдики, Гонзалес буюртмаларни бажаришга зўрға улгуряпти. У ўз электрон асбобларини уйидаги кичкина устахонада кустар усулда тайёрламоқда, лекин яқин орада фабрика очиш умиди бор.

ЭНГ ҚИСҚА

Скандинавияда номи энг қисқа аҳоли пункти бор. Унинг номи «А»дир. Бу қишлоқ Норвегияда, Лофотен оролларида жойлашган. Қишлоқда 300 га яқин одам яшайди, уларнинг кўпчилиги балиқчилардир.

ТЎРТ БУЙРАКЛИ ОДАМ

Венадаги банклардан бирида 33 яшар Гелена Вейгляй бошқа ходимлар билан биргаликда медицина кўригидан ўтди. Рентген унинг тўртта буйраги борлигини кўрсатди. Врачлар уни пухта текширишди. Маълум бўлишича, ортиқча буйраклар организм учун фойдали экан. Масалан, Гелена ёғлиқ овқатни ёқтирмас, сигарета тутунига, алкоголга нафрат билан қарар экан.

(«Знание — сила»дан).

СПОРТ

БАДИИЙ ГИМНАСТИКА:

ГАЗЕТА СОВРИНИ

Спортнинг мазкур турини оммавийлаштиришда «Ёш ленинчи» газетаси соврини учун ўтказилаётган мусобақа муҳим аҳамият касб этмоқда. Куни кеча совриндорлик учун иккинчи марта ўтказилган Ўзбекистон шахсий-команда чемпионати якунланди. 40 дан зиёд спортчи уч кун мобайнида ўзаро курашди. Тўрт нафар гимнастикачи спорт мастери талабларини бажарди. Умумкоманда ҳисобида «Ёш куч» вакиллари биринчи бўлишди. «Меҳнат» ва «Буревестник» командалари иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгаллашди.

Шахсий ҳисобда иқтидорли гимнастикачи Венера Зарипова ғолиблик супасининг юқори поғонасига кўтарилиб, республика мутлақ чемпиони бўлди. Энди у Москвада халқаро турнирда иштирок этади. В. Шаталина билан И. Ампилоговалар ҳам фахрли ўринларга кўтарилишди. Мусобақа СССР чемпионати ва мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ Спартакиадаси олдида муҳим кўрик вазифасини ўтади.

ЧИМ ХОККЕЙ:

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ ЯКУНИДА

Аргентина пойтахтида тўртинчи марта ўтказилган жаҳон чемпионати ниҳоясига етди. Мусобақада биринчи бор иштирок этган совет терма командаси ярим финалда Голландия хоккейчилари (3:7) билан учрашди. Шундан кейин вакилларимиз 3 — 4 ўринлар учун Австралия командаси билан ўйнадилар. Бу учрашув 5:1 ҳисобида хоккейчиларимиз фойдасига ҳал бўлди. Шундай қилиб, совет терма командаси жаҳон чемпионатининг бронза медали совриндори бўлди. Совриндорлар орасида «Андижанка» командаси қизларидан Л. Аҳмерова, В. Заздравних, Н. Горбаткова ва М. Ҳайдароволар бор.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

✦ **ОЛИЙ ЛИГА.** «Пахтакор» командаси «Кубань» коллективини қабул қилди. Ўйиннинг 39-минутида пахтакорчилар дарвозасига киритилган ягона тўп учрашув тақдирини ҳал қилди. Қолган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд этилди: «Қайрат» — «Таврия» — 0:0, СКА — «Торпедо» — 0:0, «Нефтчи» — ЦСКА — 2:1, «Днепр» — «Динамо» (К) — 0:1, «Спартак» — «Арарат» — 3:0, «Шахтёр» — «Черноморец» 2:0, «Динамо» (Тб) — «Динамо» (М) — 0:2. Ҳозир спартакчилар олти очко билан ягона пешқадам бўлиб турибдилар.

✦ **БИРИНЧИ ЛИГА.** Жиззахнинг «Бўстон» командаси «Искра» коллективини қабул қилиб (2:1) очколарини учтага етказди. Иккинчи тур ўйинларидан кейин «Карпат», «Колос», «Торпедо» ва СКА (О) командалари тўрттадан очко тўплашди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги
Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
1981—82 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА
ИНСТИТУТНИНГ КУНДУЗГИ, КЕЧКИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРИГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Инглиз тили, немис тили, француз тили, испан тили (фақат кундузги бўлимга).

Ҳамма мутахассисликлар бўйича ўқиш муддати — 5 йил.

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА КИРУВЧИЛАР 2 ТА ЧЕТ ТИЛИДАН МАЪЛУМОТ ОЛАДИЛАР.

Институтда Ғарбий Европа ва Шарқ тиллари бўйича таржимон-ўқитувчилар тайёрлайдиган группалар мавжуд.

Институтга кирувчилар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар: ОНА ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ (ёзма ва оғзаки), СССР ТАРИХИ (оғзаки), ЧЕТ ТИЛИ (оғзаки).

Институтга кирувчилар ректор номига ёзилган ариза билан қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), характеристика (йўлланма), меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан кўчирма, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат, соғлиғи ҳақидаги справка (286-форма).

Паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

АРИЗАЛАР: кундузги бўлимга — 20 июндан 31 июлгача, кечки ва сиртқи бўлимларга — 20 апрелдан 31 майгача қабул қилинади.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ: кундузги бўлимда 1 августдан 20 августгача, кечки ва сиртқи бўлимларда 1 июндан 20 июнгача давом этади.

Қабул комиссияларининг адреси: кундузги бўлимда: 700031, Тошкент шаҳри, Сапёрлар кўчаси, 11-уй, кечки ва сиртқи бўлимларда: 700020, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 48-уй.

РЕСПУБЛИКА КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ
ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ОБЛАСТЛАР ВА РАЙОН МАРКАЗЛАРИДАГИ КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНЛАРИГА

«ҲАММА НАРСАДАН АЗИЗ»

НОМЛИ САККИЗ СЕРИЯЛИ ТАРИХИЙ-ПУБЛИЦИСТИК КИНОЭПОПЕЯНИ ЧИҚАРАДИ

Сценарий муаллифлари — А. Александров, Г. Боровик, В. Игнатьенко, К. Славин.

Режиссёрлар — И. Григорьев, И. Гутьман, С. Пумпянская, П. Семёнов.

Бош операторлар — В. Доброницкий, Ю. Орлов.

Фильм бошқарувчиси — СССР халқ артисти Е. Матвеев.

Ҳужжатли фильмлар марказий студиясида суратга олинган мазкур киноэпопея мамлакатда урушдан кейинги дастлабки йилларда халқ хўжалигини тиклаш ишида қатнашган оддий совет кишилари, уларнинг жасоратлари ҳамда ижодкорлиги ҳақида ҳикоя қилади. Бу давримизни ҳаяжонлантирувчи ҳужжат бўлиб, унда совет кишисининг шахсияти кенг планда очиб берилади.

РЕСПУБЛИКА КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИНИНГ АХБОРОТ-РЕКЛАМА БЮРОСИ.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» ТЕЛЕПРЕСС АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти ва 9-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юрти
Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти базасида ташкил этилган
БИЛИМ ЮРТИ ФИЛИАЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти филиали замонавий ускуналарга эга.

Филиал сатр қуйиш машинаси наборчилари, қўлда ҳарф терувчилар, офсет ва ботиқ босма печатниклари, муқовалаш-брошюралаш машиналари машинистлари ва бошқа полиграфия касблари эгаларини тайёрлайди.

Ўқишга ўрта маълумотли йигит-қизлар қабул қилинадилар.

Ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқиш даври узлуксиз ишлаб чиқариш стажига қўшиб ҳисобланади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР МАЙ ОЙИДА БОШЛАНАДИ.

Билим юрти филиалининг адреси: Тошкент шаҳри, Ленин райони, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй. Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг кадрлар бўлими (1«э», 18, 57-автобус, 1, 3, 7, 8, 10, 11, 13, 22, 25-трамвайларнинг «ЦУМ» бекати).

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»
Свердлов номли концерт залида
11 ва 12 апрель соат 20.00 да Қорақалпоғистон АССР давлат филармонияси
«АМУ ТЎЛҚИНИ» АНСАМБЛИНИНГ
КОНЦЕРТИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари ва солисти — Қорақалпоғистон АССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон Давлат мукофотининг лауреати **ОТАЖОН ХУДОЙШУКУРОВ.**

Билетлар соат 14.00 дан сотилади.

●

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/IVда **Ўн учинчи раис, 8/IVда Нодирабегим, 9/IV да Алмандар** (премьера).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/IVда **Тўйдан олдин томоша, 9/IVда Олифта.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/IVда **Мукофот** (19.00), 9/IVда **Баланд дорга осилма** (19.00).

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
7 апрель соат 19.00да СССР биринчилиги учун олий лиганинг «ТАВРИЯ» (Симферополь) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН
МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ота-оналар, сизлар учун. 11.45 — Концерт. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.25 — Жонажон табиат. 16.55 — Роза Тўраева куйлайди. 17.20 — Ҳунар-техника таълими билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади? 17.50 — Ҳужжатли фильм. 18.05 — Шахмат мактаби. 18.45 — Врач суҳбати. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.45 — Қалбга яқин қўшиқлар. 20.30 — Ю. А. Гагарин парвозининг 20 йиллигига. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Шахтёр (Донецк) — «Динамо» (Киев). Танаффус пайтида Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Мактаб ўқувчилари учун. 19.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Таврия» (Симферополь). Танаффус пайтида Ахборот. 20.50 — Ахборот. 21.10 — Экишни тез ва соз ўтказайлик. 21.30 — Время. 22.00 — Экишни тез ва соз ўтказайлик. 22.15 — Ғалабадан сўнгги жанг. Бадиий фильм. 2-серия.

II.

18.40 — Ёшлик. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Биология. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 20.50 — Назарий механика. 21.50 — Шеърият билан учрашув.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. — 8.30 — Лирик концерт. 9.35— Ўзбек давлат телевидениеси ва радиосининг хори куйлайди. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Кўзилатиш мавсуми пешқадамлари ҳақида ҳикоя қиламиз. 14.00 — Тошкент технологияси асосида. 18.15 — Ёшлик. 19.25 — Деҳқонга таъзим. Вокал-сюита. 20.15 —Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Таврия» (Симферополь). 21.00 — Жаҳон саломатлик куни. 21.10 — Ш. Шомуҳамедов. «Қўшиқ янграгай мангу». 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Ёш композиторларнинг қўшиқлари. 23.15 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33.65.45, 32.53.04, редактор ўринбосарлари — 33.06.83, 32.55.04, 33.44.55, 32.55.05, масъул секретарь — 33.79.14, 32.53.05, секретариат — 33.72.83, 32.53.06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33.34.69, 32.53.97, 32.57.19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси 32.55.70, халқаро ҳаёт — 32.54.18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33.47.80, 32.53.14, 32.54.09, қишлоқ хўжалиги — 33.76.04, 32.53.15, 32.53.70; адабиёт ва санъат — 33.20.36, 32.54.35, 32.55.16; совет қурилиши — 32.57.20; 32.54.18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33.44.51, 32.57.21, 32.54.24, ахборот ва спорт — 33.14.24, 32.55.17, 32.54.26, 32.54.27, хатлар ва оммавий ишлар — 33.21.43, 33.35.59, 32.53.16, 32.53.20, 32.53.21, 32.54.13, иллюстрация — 32.57.22, коммунистик тарбия — 32.54.29, стенографистка — 33.73.43, 32.54.05, жамоатчилик қабулхонаси — 33.89.26, 32.52.26; эълонлар бўлими — 33.81.42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2.42.62; Тошкент — 32.53.20; Самарқанд — 5.19.71; Сирдарё — 2.05.27; Сурхондарё — 3.92.36; Хоразм — 5.51.21; Бухоро — 3.31.42; Қашқадарё — 61.35; Фарғона — 4.20.84; Андижон — 4.48.85; Жиззах — 2.31.66. Нашриёт диспетчери — 32.78.94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33.90.50.

Р. — 01909. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 80.